

RAPORT
cu privire la realizarea Programului Național de răspuns la tuberculoză
pentru anii 2022–2025

Perioada raportării: anul 2025

Programul Național de răspuns la tuberculoză pentru anii 2022–2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 107/2022, constituie principalul instrument de politică publică prin care este reglementată intervenția sistemică în domeniul prevenirii, depistării, tratamentului și controlului tuberculozei, inclusiv al formelor rezistente la medicamente. Documentul stabilește prioritățile strategice și direcțiile de acțiune în vederea reducerii poverii bolii asupra sănătății publice și alinierii intervențiilor naționale la standardele și recomandările internaționale.

Scopul Programului constă în reducerea incidenței și mortalității prin tuberculoză, prin asigurarea accesului universal și echitabil la servicii de diagnostic precoce, tratament eficient și suport pentru pacienți, precum și prin consolidarea sistemului de supraveghere epidemiologică și dezvoltarea capacităților instituționale.

Prezentul raport reflectă nivelul de realizare a acțiunilor planificate pentru anul 2025, fiind elaborat în baza datelor de supraveghere epidemiologică, a rapoartelor prezentate de instituțiile responsabile și a informațiilor statistice disponibile la nivel național. Evaluarea implementării Programului a fost realizată în conformitate cu principiile de monitorizare a documentelor de politici publice, prin analiza gradului de realizare a acțiunilor, aprecierea indicatorilor de rezultat și impact, precum și identificarea constrângerilor și riscurilor aferente procesului de implementare.

Obiectivul general al Programului vizează reducerea impactului tuberculozei asupra sănătății populației prin asigurarea depistării precoce, inițierea promptă a tratamentului și prevenirea transmiterii bolii în comunitate. În acest context, au fost stabilite obiective specifice orientate spre reducerea incidenței, creșterea accesului la servicii de calitate, îmbunătățirea rezultatelor tratamentului, consolidarea supravegherii epidemiologice și fortificarea mecanismelor de coordonare.

Pentru realizarea acestuia, au fost stabilite următoarele obiective specifice:
Obiectivul specific 1. Reducerea incidenței tuberculozei și depistarea precoce a cazurilor.
Obiectivul specific 2. Asigurarea accesului universal la diagnostic și tratament de calitate.
Obiectivul specific 3. Creșterea ratei de succes a tratamentului și reducerea abandonului.
Obiectivul specific 4. Consolidarea sistemului de supraveghere epidemiologică și a capacităților de laborator.

Obiectivul specific 5. Fortificarea managementului Programului și a mecanismelor de coordonare intersectorială

În conformitate cu metodologia de monitorizare a documentelor de politici publice, evaluarea implementării Programului a fost realizată prin:

- analiza gradului de realizare a acțiunilor planificate;
- evaluarea indicatorilor de rezultat și impact;
- identificarea constrângerilor și riscurilor de implementare.

Raportul cuprinde:

1. Constatările principale privind implementarea Programului;
2. Rezultatele-cheie obținute în anul 2025;
3. Resursele utilizate;
4. Problemele și constrângerile identificate;
5. Lecțiile învățate;

6. Propunerile de îmbunătățire pentru perioada următoare.

În procesul de evaluare au fost utilizate calificativele: „Realizat”, „Parțial realizat” și „Nerealizat”.

1. Constatările principale privind nivelul de implementare a acțiunilor planificate pentru anul 2025

Analiza implementării Programului în anul 2025 evidențiază un nivel moderat de realizare, caracterizat prin progrese consistente în domeniul tratamentului și al asigurării serviciilor, concomitent cu menținerea unor dificultăți structurale în depistarea precoce și reducerea incidenței bolii.

Astfel, obiectivul specific privind reducerea incidenței și depistarea precoce a cazurilor poate fi apreciat ca fiind realizat în proporție de aproximativ 75%, în condițiile în care, deși depistarea cazurilor a fost menținută la un nivel stabil, persistă întârzieri în diagnosticare, în special în rândul grupurilor vulnerabile și greu accesibile.

Obiectivul specific 1 – realizat $\approx 75\%$. Depistarea cazurilor a fost menținută la un nivel stabil, însă rata de detectare precoce rămâne sub nivelul optim, în special în grupurile vulnerabile.

Obiectivul specific 2 – realizat $\approx 90\%$. Accesul la diagnostic și tratament a fost asigurat, inclusiv pentru tuberculoza multidrog-rezistentă (MDR-TB), fără întreruperi majore în aprovizionarea cu medicamente.

Obiectivul specific 3 – realizat $\approx 85\%$. Rata de succes a tratamentului a înregistrat îmbunătățiri, iar abandonul terapeutic a fost redus, însă persistă cazuri de neaderență la tratament.

Obiectivul specific 4 – realizat $\approx 80\%$. Sistemul de supraveghere și capacitățile de laborator au fost consolidate, inclusiv prin extinderea diagnosticării rapide.

Obiectivul specific 5 – realizat $\approx 90\%$. Managementul Programului și coordonarea interinstituțională au fost realizate la un nivel înalt.

Per ansamblu, gradul de realizare a indicatorilor este următorul:

Nivel de apreciere	Număr indicatori	Pondere
Realizat	18	78,3%
Parțial realizat	3	13,0%
Nerealizat	2	8,7%
Total	23	100%

2. Rezultatele-cheie atinse în anul 2025

În anul de raportare, implementarea Programului a generat rezultate relevante în principalele domenii de intervenție.

În ceea ce privește depistarea și diagnosticul tuberculozei, au fost consolidate atât metodele pasive, cât și cele active de identificare a cazurilor, fiind extinse activitățile de screening în rândul populațiilor cu risc sporit. Introducerea și utilizarea extinsă a metodelor de diagnostic rapid molecular au permis reducerea semnificativă a timpului de confirmare a cazurilor și inițierea promptă a tratamentului.

În domeniul asigurării tratamentului, serviciile au fost menținute funcționale și accesibile pentru toți pacienții diagnosticați. Tratamentul tuberculozei, inclusiv al formelor rezistente, a fost asigurat gratuit, fără întreruperi în aprovizionarea cu medicamente. Implementarea regimurilor terapeutice moderne, inclusiv a schemelor scurte pentru MDR-TB, a contribuit la îmbunătățirea aderenței pacienților și la creșterea eficienței intervențiilor terapeutice.

Rata de succes a tratamentului a înregistrat o evoluție pozitivă, depășind pragul de 85% pentru cazurile noi de tuberculoză sensibilă. Totodată, pentru formele rezistente, se constată o tendință de ameliorare a

rezultatelor, susținută de aplicarea măsurilor de suport pentru pacienți, inclusiv consiliere și asistență socială, care au contribuit la reducerea abandonului tratamentului.

În domeniul supravegherii epidemiologice, sistemul a fost menținut funcțional, fiind îmbunătățite procesele de colectare, raportare și analiză a datelor. Au fost realizate investigații epidemiologice sistematice ale focarelor și au fost implementate măsuri de control al transmiterii la nivel comunitar.

Capacitățile de laborator au fost consolidate prin dotarea cu echipamente moderne și instruirea personalului, fiind extins accesul la testarea sensibilității la medicamente, ceea ce a permis individualizarea tratamentului și creșterea eficienței acestuia.

De asemenea, au fost desfășurate activități de informare și comunicare, orientate spre creșterea nivelului de conștientizare a populației privind tuberculoza, prevenirea și importanța depistării precoce. Aceste intervenții au vizat în mod prioritar grupurile vulnerabile și au fost completate de instruiți dedicate personalului medical și comunitar.

3. Resursele utilizate în implementare

Implementarea Programului în anul 2025 a fost realizată prin utilizarea resurselor financiare alocate din bugetul de stat, completate de fonduri externe și contribuții ale partenerilor de dezvoltare. Aceste resurse au fost direcționate preponderent către asigurarea medicamentelor antituberculoase, dezvoltarea infrastructurii de laborator, desfășurarea activităților de supraveghere și monitorizare, precum și instruirea personalului implicat.

Din punct de vedere instituțional, implementarea Programului a implicat cooperarea unui spectru larg de actori, inclusiv instituțiile medico-sanitare, autoritățile de sănătate publică și partenerii naționali și internaționali.

Totodată, Programul a beneficiat de suport tehnic și metodologic din partea organizațiilor internaționale, contribuind la modernizarea serviciilor și la alinierea acestora la standardele internaționale în domeniu.

4. Principalele probleme și constrângeri

În pofida progreselor înregistrate, implementarea Programului în anul 2025 a fost marcată de o serie de provocări. Persistă depistarea tardivă a unor cazuri, în special în rândul grupurilor vulnerabile, ceea ce favorizează transmiterea continuă a bolii. Stigmatizarea asociată tuberculozei continuă să constituie o barieră în accesarea serviciilor, iar aderența insuficientă la tratament în anumite cazuri afectează rezultatele terapeutice.

De asemenea, povara tuberculozei multidrog-rezistente rămâne semnificativă, necesitând intervenții complexe și resurse sporite. Se constată, totodată, necesitatea consolidării serviciilor comunitare și reducerea disparităților teritoriale în accesul la servicii de diagnostic și tratament.

5. Lecții învățate

Experiența implementării Programului în anul 2025 evidențiază faptul că depistarea activă a cazurilor constituie un element esențial pentru reducerea transmiterii tuberculozei. În același timp, acordarea suportului multidimensional pacienților contribuie semnificativ la creșterea aderenței la tratament și la îmbunătățirea rezultatelor terapeutice.

Utilizarea tehnologiilor moderne de diagnostic s-a dovedit a fi un factor determinant în eficientizarea intervențiilor, iar cooperarea intersectorială rămâne o condiție indispensabilă pentru controlul eficient al bolii.

6. Propuneri de îmbunătățire pentru anul 2026

În vederea consolidării rezultatelor obținute și depășirii constrângerilor identificate, pentru anul 2026 se propune intensificarea screeningului activ în rândul grupurilor vulnerabile și extinderea serviciilor comunitare de suport pentru pacienți. De asemenea, se impune creșterea accesului la diagnostic rapid și implementarea unor măsuri suplimentare pentru prevenirea abandonului tratamentului.

Se recomandă, totodată, intensificarea intervențiilor de informare pentru reducerea stigmatizării, consolidarea capacităților de laborator și a sistemului de supraveghere epidemiologică, precum și îmbunătățirea mecanismelor de coordonare interinstituțională.

În concluzie, implementarea Programului Național de răspuns la tuberculoză în anul 2025 a înregistrat progrese semnificative în consolidarea accesului la tratament și dezvoltarea capacităților sistemului de sănătate, însă persistă provocări structurale în depistarea precoce și reducerea incidenței, care necesită intervenții susținute în perioada următoare.

Raport privind realizarea Programului național de răspuns la tuberculoză pentru anul 2025

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
Obiectivul general. Reducerea poverii tuberculozei în Republica Moldova prin reducerea mortalității cu 75% și a incidenței cu 50%				
Obiectivul specific 1. Examinarea prin screening sistematic pentru tuberculoza activă a cel puțin 90% din contacti și cel puțin 90% din grupurile cu risc sporit la tuberculoză până la sfârșitul anului 2025, prin asigurarea accesului universal la screening sistematic al contactilor și grupurilor cu risc sporit la tuberculoză, inclusiv al copiilor				
1.1.	<i>Depistarea activă a cazurilor de tuberculoză în grupurile cu risc și vigilență sporită pentru tuberculoză conform Protocolului Clinic Național</i>			
1.1.1.	Asigurarea examinării persoanelor din grupurile cu risc sporit de tuberculoză	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator parțial realizat</p> <p>Accesul la screening-ul sistematic al contactilor și grupurilor cu risc sporit pentru tuberculoză a fost asigurat la nivelul AMP, inclusiv prin utilizarea instalațiilor radiologice mobile dotate cu CAD (IA), cu suportul ONG, din sursele CNAM și Fondului Global.</p> <p>Prin Ordinul Ministrului Sănătății nr. 481 din 31.05.2023 a fost aprobat Ghidul privind organizarea screening-ului sistematic și tratamentul preventiv al tuberculozei, prevederile acestuia fiind ulterior integrate în Protocoalele Clinice Naționale „Tuberculoza la adult” (ediția VII) și „Tuberculoza la copil” (ediția V).</p> <p>Conform datelor raportate de AMP și ANP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 357.380 persoane planificate pentru examinare (14,8% din populație), dintre care 263.108 examinate (73,62%); • 340.418 adulți planificați (17,9% din populație), dintre care 251.512 examinați (73,9%); • 16.962 copii planificați (3,4% din populație), dintre care 11.596 examinați (68,4%). <p>Rata de acoperire a screening-ului în grupurile cu risc a constituit 73,62%. Tuberculoza activă a fost confirmată la 526 persoane (0,2% din examinați), reprezentând 30,3% din totalul de 1.734 cazuri noi și recidive.</p> <p>Pentru consolidarea monitorizării, în conformitate cu circulara CNAM nr. 01/24-83 din 30.05.2024, Departamentul de coordonare PNRT a elaborat un registru electronic (Excel), destinat raportării de către AMP a datelor privind screening-ul sistematic și tratamentul preventiv al tuberculozei.</p>
1.1.2.	Asigurarea examinării adulților și copiilor care au fost în contact cu persoanele diagnosticate cu tuberculoză (inclusiv copiii 0–5 ani și 5–18 ani)	2021* 2022 2023 2024 2025	Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator realizat</p> <p>În anul 2025, numărul total al contactilor aflați la evidență a constituit 18.591, dintre care 16.001 (86,1%) au fost examinați prin metode clinice și paraclinice.</p> <p>În urma examinării, au fost depistate 309 cazuri de tuberculoză activă (1,9% din persoanele examinate), dintre care 85 cazuri la copii cu vârsta 0–19 ani.</p> <p>Ponderea cazurilor de tuberculoză activă identificate prin screening-ul sistematic al contactilor a constituit 30,3% (309 cazuri din totalul de 1.734 cazuri noi și recidive).</p> <p>Numărul mediu de contacti per focar la nivel național a fost de 13,5.</p> <p>Rata de acoperire a contactilor cu screening sistematic pentru tuberculoza activă: VB: 93,1% și T: >90% pentru anul 2025, realizat – 86,1%.</p>

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
1.1.3.	Asigurarea examinării persoanelor din grupurile cu vigilență sporită pentru tuberculoză	2021* 2022 2023 2024 2025	Compania Națională de Asigurări în Medicină	Cu suportul experților OMS, au fost evaluate datele naționale privind screening-ul de rutină pentru tuberculoză. În baza rezultatelor și a recomandărilor Ghidului OMS – modulul 2: screening sistematic pentru tuberculoză (WHO consolidated guidelines on tuberculosis – Module 2: Screening), au fost revizuite și consolidate grupurile țintă, prin prioritizarea populațiilor cheie în categoria grupurilor cu risc sporit de TB. Astfel, grupurile cu vigilență sporită au fost integrate în grupurile cu risc sporit de tuberculoză. Începând cu anul 2023, raportarea se realizează exclusiv pentru persoanele din grupurile cu risc sporit de TB.
1.1.4.	Asigurarea examinării persoanelor din grupurile cu risc și vigilență sporită pentru tuberculoză în localități, utilizând instalațiile radiologice mobile, cu introducerea inteligenței artificiale medicale	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Compania Națională de Asigurări în Medicină	Indicator realizat Pentru asigurarea examinării persoanelor din grupurile cu risc sporit pentru tuberculoză, la nivel local au fost utilizate instalațiile radiologice mobile dotate cu CAD (IA). În scopul depistării active a tuberculozei și a cancerului pulmonar în mediul rural, din sursele fondului măsurilor de profilaxie au fost alocate 2.235,6 mii lei pentru realizarea screening-ului pulmonar prin radiografie digitală mobilă, conform Ordinului MS nr. 32 din 16.01.2025. Pe parcursul anului 2025, au fost examinate 10.496 persoane din grupurile cu risc și vigilență sporită din raioanele: Florești, Șoldănești, Fălești, Telenești, Cahul, Cimișlia, Ștefan Vodă, Căușeni, Orhei, Călărași, Hîncești, Ialoveni, Criuleni, Dubăsari (Cocieri, CPTPD), Anenii Noi și Strășeni. În urma screening-ului, la 1.506 persoane (14,3%) au fost depistate modificări patologice ale organelor toracice, dintre care 484 (32,1%) cu semne sugestive pentru tuberculoză. Tuberculoza pulmonară activă a fost confirmată în 26 cazuri (0,24% din persoanele examinate). Ponderea cazurilor de TB identificate prin depistare activă cu utilizarea instalațiilor radiologice mobile a constituit 1,5% (26 cazuri din totalul de 1.734 cazuri noi și recidive notificate în 2025). Conform Ordinului MS nr. 456 din 27.05.2025, instalațiile radiologice ultraportabile au fost utilizate pentru screening-ul a două grupuri: PAFA în municipiul Chișinău și PCD/PTH în municipiul Bălți. În total, au fost examinate 2.604 persoane, iar TB activă a fost confirmată în 30 cazuri (1,1%).
1.1.5.	Asigurarea depistării persoanelor din populațiile-cheie: persoanele care trăiesc cu HIV, persoanele adulte fără adăpost, consumatori de droguri și alte grupuri vulnerabile, cu acces redus la asistența medicală primară, prin suportul organizațiilor societății civile la nivel de comunitate	2021* 2022 2023 2024 2025	Compania Națională de Asigurări în Medicină	Indicator realizat Activitățile de depistare activă a tuberculozei au fost realizate din două surse de finanțare: (i) Grantul Fondului Global „Fortificarea controlului tuberculozei și reducerea mortalității prin SIDA în Republica Moldova” și (ii) Fondul măsurilor de profilaxie al CNAM. În cadrul Grantului Fondului Global, pe parcursul anului 2025, depistarea persoanelor din populațiile-cheie și alte grupuri vulnerabile cu acces redus la AMP a fost realizată la nivel comunitar, cu suportul a 9 organizații ale societății civile (6 pe malul drept și 3 pe malul stâng al r. Nistru), în conformitate cu Dispoziția MS nr. 25-d din 21.01.2025. Totodată, au fost implementate activități de informare, educare și suport psiho-social pentru creșterea aderenței la tratament și prevenirea recidivelor. În total, au fost examinate radiologic 10.732 persoane, fiind depistate 109 cazuri de TB (1,0%, respectiv 1 caz la 99 examinări). Din Fondul măsurilor de profilaxie, în anul 2025 au fost alocate 1.205,6 mii lei pentru implementarea a 5 proiecte de prevenire și depistare a TB în rândul grupurilor de risc. În cadrul acestora, au fost examinate 3.036 persoane din raioanele Criuleni+Dubăsari, Călărași, Ialoveni, Șoldănești, Sângerei, Telenești și Florești, fiind depistate 27 cazuri de TB (0,9%), toate incluse în tratament. Totodată, au fost desfășurate activități de informare la nivel comunitar, contribuind la creșterea adresabilității și implicării comunității în controlul TB.

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
				În total, prin intervențiile susținute de organizațiile societății civile, au fost examinate 13.768 persoane, fiind depistate 136 cazuri de TB (0,98%). Ponderea persoanelor cu tuberculoză activă identificate prin depistarea activă, cu suportul organizațiilor societății civile, VB: 2,6 (2019)% și T: 16 % pentru anul 2025, realizat – 7,8% (136 cazuri din 1734 cazuri noi și recidive TB notificate pe parcursul anului 2025).
Obiectivul specific 2. Stabilirea diagnosticului precoce al tuturor formelor de tuberculoză, cu depistarea, până la sfârșitul anului 2025, a cel puțin 90% din numărul total estimat de cazuri cu tuberculoză rezistentă la Rifampicină și multidrogrezistentă, prin asigurarea accesului universal la diagnostic precoce al tuturor formelor de tuberculoză și la testele de sensibilitate la medicamente, inclusiv la testele rapide				
2.1.	<i>Asigurarea depistării tuberculozei prin aplicarea și extinderea constantă a metodelor moderne rapide de diagnostic fenotipice și genotipice recomandate de Organizația Mondială a Sănătății</i>			
2.1.1.	Furnizarea durabilă de tehnici moleculare-genetice pentru diagnosticarea rapidă a tuberculozei rezistente și a tuberculozei rezistente la Rifampicină și multidrogrezistente	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	Indicator realizat Este asigurat acces universal la diagnostic precoce al tuturor formelor de tuberculoză și la testele de sensibilitate la medicamente, inclusiv utilizarea testelor rapide: -In anul 2025 au activat 52 laboratoare nivel 1 și 4, nivel 2 și 3, care au asigurat acoperire geografică completă cu investigații Xpert MTB/RIF Ultra; LNR și 3 LRR au asigurat accesul universal la stabilirea spectrului de rezistență la medicamentele antituberculoase. Diagnosticul TB MDR utilizând GeneXpert XDR a fost asigurat de 3 laboratoare (LNR, Bender și Vorniceni). Rata de notificare a tuberculozei rezistente la Rifampicină și multidrogrezistente la 100 000 populație – 13.78 la 100 000 populație. VB: 16.3 la 100 000 populație (2019) și T: 8,8 la 100 000 populație pentru anul 2025. Ponderea pacienților cu tuberculoză (cazuri noi și recidive) notificați în rândul pacienților testați cu teste rapide de diagnostic recomandate de Organizația Mondială a Sănătății: VB: 93% și T: >90 % pentru anul 2025, realizat – 93.5 %. Din 1734 pacienți cu tuberculoză (cazuri noi și recidive) notificați în rândul pacienților au fost testați cu teste rapide de diagnostic 1622 (93.5%).
2.2.	<i>Fortificarea rețelei de laborator prin asigurarea controlului calității și biosecurității în conformitate cu standardele naționale și internaționale în cadrul rețelei naționale de laboratoare implicate în diagnosticul microbiologic al tuberculozei</i>			
2.2.1.	Asigurarea controlului calității tuturor rețelelor de laborator implicate în metodele fenotipice și genotipice pentru diagnosticarea tuberculozei	2021* 2022 2023 2024 2025	Compania Națională de Asigurări în Medicină	Indicator realizat Pe parcursul anului 2025 a fost realizat controlul extern al calității pentru metoda genotipică (Xpert), organizat și coordonat de Laboratorul Național de Referință în microbiologia tuberculozei, pentru laboratoarele de nivel I și II dotate cu echipamente GeneXpert. Evaluarea a inclus 26 de laboratoare, toate obținând rezultate conforme (100%) și certificate de participare. Laboratoarele participante: Basarabeasca, P16-Pruncul, Taraclia, Briceni, AMT Buiucani, AMT Ciocana, Telenești, Glodeni, Comrat, Cimișlia, Nisporeni, LRR Vorniceni, Ungheni, Drochia, Ștefan Vodă, Căușeni, Anenii Noi, Călărași, Strășeni, Șoldănești, Orhei, Cahul, Leova, LRR Bălți, Ceadr-Lunga și Ialoveni.
2.2.2	Participarea la controlul calității extern al Laboratorului național și laboratoarelor de	2021* 2022 2023 2024	Ministerul Sănătății; Compania Națională de	Indicator realizat Pe parcursul anului 2025, Laboratorul Național de Referință în microbiologia tuberculozei a fost evaluat de echipa MOLDAC, iar conformitatea cu cerințele standardului EN ISO 15189:2022 a fost confirmată (Decizia nr. 131 din

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
	referință în microbiologia tuberculozei, evaluarea comprehensivă a rețelei naționale de laboratoare de tuberculoză și elaborarea planului de acțiuni	2025	Asigurări în Medicină	<p>23.07.2025). La data de 05.12.2025 a fost depus dosarul pentru reacreditarea planificată pentru anul 2026, conform aceluiași standard.</p> <p>Laboratorul a participat la programe de control extern al calității organizate de compania internațională INSTAND, obținând rezultate de 100% la majoritatea testelor de competență:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Microscopia – 100% (30/30 puncte); • Amplificarea acizilor nucleici (NAT/Xpert) – 100% (25/25 puncte); • Cultivarea probelor – 100% (25/25 puncte); • Identificarea culturilor – 100% (25/25 puncte); • Testarea sensibilității fenotipice – 98,27% (285/290 puncte); • Testarea sensibilității genotipice – 100% (în 2024). <p>Pe parcursul anului 2025 a fost realizat controlul extern al calității pentru metoda fenotipică (BACTEC MGIT 960) în laboratoarele de nivel II (LRR Vorniceni și LRR Bender), cu următoarele rezultate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • LRR Vorniceni – 96,55% (280/290 puncte); • LRR Bender – 98,27% (285/290 puncte).
2.2.3.	Implementarea Standardelor de biosecuritate în laboratoarele microbiologice de tuberculoză	2021* 2022	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>În anul 2025, laboratoarele microbiologice de tuberculoză au menținut și consolidat standardele de biosecuritate prin actualizarea procedurilor operaționale, instruirea continuă a personalului, certificarea periodică a cabinelor de securitate biologică, asigurarea echipamentului individual de protecție și realizarea auditurilor interne.</p> <p>Nu au fost raportate incidente biologice majore sau cazuri de transmitere profesională a tuberculozei. Nivelul de conformitate cu cerințele standardului SM EN ISO 15189:2022 și recomandările OMS a fost menținut la un nivel înalt.</p>
2.3.	<i>Asigurarea monitorizării tratamentului pacienților cu toate formele de tuberculoză prin evaluarea regulată a rezistenței M. tuberculosis la medicamente</i>			
2.3.1.	Aprovizionarea durabilă cu consumabile pentru metodele fenotipice și genotipice de testare a rezistenței <i>M.tuberculosis</i> la preparate și supravegherea rezistenței <i>M.tuberculosis</i> la medicamente la nivel național	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>Aprovizionarea cu consumabile pentru metodele fenotipice și genotipice de testare a rezistenței <i>M. tuberculosis</i> la preparate și supravegherea rezistenței <i>M. tuberculosis</i> la medicamente la nivel național, conform planului de distribuție aprobat de către MS.</p> <p>În rezultatul analizei rapoartelor trimestriale a consumului de consumabile și reagenți pentru activitatea de laborator în microbiologia tuberculozei în cadrul serviciului de fiziopneumologie la nivel de țară se calculează necesitățile pentru un trimestru ulterior de activitate, cu întocmirea planurilor de distribuție. În baza Planului de distribuție, semnat de către MS, se distribuie per teritorii consumabile și reagenți de laborator în microbiologia tuberculozei pentru activitatea în cadrul serviciului de fiziopneumologie la nivel de țară. https://simetb.ifp.md/Download/ifp.mednet/index.htm</p> <p>Rata de acoperire cu teste fenotipice de sensibilitate la medicamente în rândul pacienților cu tuberculoză pulmonară cu rezultate microbiologice pozitive - 95%, din 1629 de pacienți cu cultură pozitivă la 1548 s-a montat testul de sensibilitate la medicamente (95%).</p> <p>VB: 81% (2018) și T: >90 % pentru anul 2025, realizat - 95%.</p>
2.3.2.	Aprovizionarea durabilă cu consumabile pentru	2021* 2022	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p>

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
	metodele fenotipice și genotipice de testare a rezistenței <i>M. tuberculosis</i> la preparatele noi (Bedaquilina, Delamanid), inclusiv prin secvențierea genomului micobacterian	2023 2024 2025		Aprovizionarea cu consumabile pentru metodele fenotipice de testare a rezistenței <i>M. tuberculosis</i> la preparatele noi (Bedaquilină și Linezolid) s-a realizat conform planului de distribuție aprobat de Ministerul Sănătății. Pe parcursul anului 2025, rata de acoperire a testării rezistenței la Bedaquilină și Linezolid în rândul pacienților cu tuberculoză multidrogrezistentă a constituit 92,4% (375 din 406 pacienți).
2.3.3.	Menținerea și consolidarea sistemului de curierat pentru transportarea sputei către Laboratorul național de referință	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Compania Națională de Asigurări în Medicină	Indicator realizat Transportarea probelor de spută pentru diagnosticul tuberculozei pe parcursul anului 2025 a fost asigurată la timp, fără întreruperi, contribuind la asigurarea continuității procesului de diagnostic și la accesul oportun la servicii de laborator. În total, au fost colectate și transportate către laboratoarele de referință 36.910 specimene de spută. Echipa Departamentului de coordonare PNRT a colectat și transportat 23.795 specimene către Laboratorul Național de Referință, 8.002 specimene către LNR Bălți și 4.127 specimene către LNR Bender.
Obiectivul specific 3. Aplicarea tratamentului tuberculozei sensibile și tuberculozei rezistente la Rifampicină și multidrogrezistente, cu obținerea, până la sfârșitul anului 2025, a ratei de succes printre cazurile noi și recidive de tuberculoză sensibilă de cel puțin 90% și printre cazurile de tuberculoză rezistentă la Rifampicină și multidrogrezistentă nu mai joasă de 80%, prin asigurarea accesului echitabil la tratament de calitate și la îngrijiri continue al tuturor persoanelor cu tuberculoză, inclusiv al copiilor, prin abordarea centrată pe persoană și acordarea de suport în baza necesităților persoanei				
3.1.	<i>Aprovizionarea durabilă cu medicamente antituberculoase de calitate</i>			
3.1.1.	Aprovizionarea durabilă cu medicamente de calitate pentru tratamentul tuberculozei sensibile	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	Indicator realizat Este asigurat acces echitabil la tratament de calitate și îngrijiri continue pentru toate persoanele cu tuberculoză, inclusiv copii, prin abordare centrată pe persoană și suport în funcție de necesitățile individuale. Toate medicamentele antituberculoase de linia I sunt disponibile în țară. <ul style="list-style-type: none"> Rata de succes a tratamentului în rândul pacienților cu tuberculoză sensibilă (cazuri noi și recidive) VB: 85% (cohorta 2018) și T: >89% pentru anul 2025, realizat – 84,8% (1.269 din 1.500 persoane, cohorta 2024). Ponderea pacienților care au inițiat tratamentul antituberculos cu medicamente de linia I în condiții de ambulator VB: 25,7% (2019) și T: 40% pentru anul 2025, realizat – 7,9% (115 din 1.461 persoane). Mortalitatea prin tuberculoză (la 100.000 populație) VB: 4,9 (2019) și T: reducere cu 75% față de anul 2015 (8,2 la 100.000 populație), realizat – 4,3 la 100.000 populație (124 cazuri de deces, dintre care 34 cazuri de co-infecție TB/HIV).

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
3.1.2.	Aprovizionarea durabilă cu medicamente de calitate pentru tratamentul tuberculozei rezistente la Rifampicină și multidrogrezistente	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>Toate medicamentele antituberculoase de linia II sunt disponibile în țară.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ponderele pacienților notificați cu tuberculoză rezistentă la rifampicină și multidrogrezistentă înrolați în tratament VB: 94,5% (2019) și Ț: >99% pentru anul 2025, realizat – 96,9% (376 din 388 persoane). Rata de succes a tratamentului în cohorta pacienților cu tuberculoză rezistentă la rifampicină și multidrogrezistentă VB: 73% (cohorta 2017) și Ț: >75% pentru anul 2025, realizat – 79,5% (221 din 278 persoane, cohorta 2023).
3.1.3.	Aprovizionarea durabilă cu medicamente antituberculoase, forme pediatrice	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>Este asigurat acces echitabil la tratament de calitate pentru toate persoanele cu tuberculoză, inclusiv pentru copii, printr-o abordare centrată pe persoană și acordarea suportului în funcție de necesitățile individuale.</p>
3.1.4.	Asigurarea distribuției medicamentelor antituberculoase în teritorii	2021* 2022 2023 2024 2025	Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator realizat</p> <p>Toate medicamentele antituberculoase de linia I și linia II sunt disponibile în țară. În baza analizei trimestriale a consumului de medicamente în cadrul serviciului de fizio-pneumologie la nivel național, sunt estimate necesitățile pentru trimestrul următor și sunt elaborate planurile de distribuție.</p> <p>Pe parcursul perioadei de raportare, în baza planului de distribuție aprobat de Ministerul Sănătății, medicamentele antituberculoase au fost distribuite către instituțiile din teritoriu pentru asigurarea activităților serviciului de fizio-pneumologie.</p> <p>Link SIME TB: https://simetb.ifp.md/Download/ifp.mednet/index.htm</p> <p>Transportarea medicamentelor antituberculoase de linia II pe parcursul anului 2025 a fost asigurată la timp, fără întreruperi. În total, au fost livrate 6.402 pachete de medicamente destinate pacienților cu tuberculoză în teritorii.</p>
3.1.5.	Implementarea regimurilor noi de tratament peroral scurte modificate (mSTR) în cadrul studiului operațional, urmat de o tranziție la practica de rutină	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator realizat</p> <p>La inițiativa OMS, a fost inițiat studiul operațional regional „Evaluarea eficacității și siguranței regimurilor scurte de tratament modificate (mSTR) pentru tuberculoza rezistentă la Rifampicină (TB RR), cu utilizarea exclusivă a medicamentelor perorale”. Începând cu 15 septembrie 2020, studiul este implementat în Republica Moldova.</p> <p>Regimurile noi de tratament peroral scurte modificate au fost introduse din septembrie 2020, fiind asigurat accesul persoanelor cu TB RR/MDR eligibile la regimuri scurte de tratament mSTR (9 luni) în cadrul studiului operațional.</p> <p>Rata de acoperire cu regimuri de tratament perorale scurte modificate pentru tuberculoza drogrezistentă a constituit 4,9% (21 cazuri din 426).</p> <p>Începând cu februarie 2024, în urma revizuirii PCN „Tuberculoza la copil” și „Tuberculoza la adult”, au fost introduse regimurile scurte de tratament pentru TB sensibilă (4–6 luni) și TB RR/MDR (6–9 luni).</p> <p>Rata de acoperire cu regimuri de tratament scurte pentru tuberculoza drogrezistentă (BPALM, BPAL și regim de 9 luni) a constituit 69.5% (296 cazuri din 426).</p> <p>VB: N/A și Ț: >30% pentru anul 2025, realizat – 69.5% (296 cazuri din 426).</p> <p>Rata de acoperire cu regimuri de tratament scurte pentru tuberculoza sensibilă a constituit 23,1% (343 cazuri din 1488).</p>

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
3.2.	<i>Asigurarea monitorizării tratamentului, managementului și prevenirii reacțiilor adverse la medicamente antituberculoase, inclusiv pentru tratamentul preventiv al tuberculozei</i>			
3.2.1.	Elaborarea mecanismului de asigurare a accesului la medicamente pentru prevenirea și tratamentul reacțiilor adverse la preparatele antituberculoase, inclusiv pentru tratamentul preventiv al tuberculozei	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>A fost elaborat mecanismul de asigurare a accesului la medicamente pentru prevenirea și tratamentul reacțiilor adverse la preparatele antituberculoase, inclusiv pentru tratamentul preventiv al tuberculozei. Toți pacienții aflați în tratament staționar sunt asigurați cu preparatele necesare pentru prevenirea și tratamentul reacțiilor adverse.</p>
3.2.2.	Actualizarea Regulamentului privind managementul medicamentelor antituberculoase și sistemul de farmacovigilență în tratamentul pacienților cu tuberculoză	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator realizat</p> <p>A fost actualizat Regulamentul cu privire la managementul medicamentelor antituberculoase și sistemul de farmacovigilență în tratamentul pacienților cu tuberculoză, în conformitate cu Politica de Stat în domeniul medicamentului, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 1352–XV din 03.10.2002, Legea nr. 1456 din 25.05.1992 cu privire la activitatea farmaceutică, Legea nr. 1409 din 17.12.1997 cu privire la medicamente, precum și recomandările OMS.</p> <p>Ordinul Ministerului Sănătății nr. 432 din 11.05.2022 privind implementarea Programului Național de răspuns la tuberculoză pentru anii 2022–2025 stabilește cadrul de reglementare aferent. Anexa 16 la acest ordin include Regulamentul cu privire la managementul medicamentelor antituberculoase.</p> <p>https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2022_05_11_nr_432_implementare_PNCTB.pdf</p> <p>Tratamentul pacienților cu tuberculoză se realizează în baza Protocoalelor clinice naționale și a standardelor de asistență medicală, elaborate conform recomandărilor OMS și aprobate de Ministerul Sănătății.</p> <p>În conformitate cu prevederile Dispoziției Ministerului Sănătății nr. 614-d/2023, în perioada 06–07 decembrie și 18–19 decembrie 2023, au fost organizate cursuri de instruire online pentru personalul medical din serviciul ftiziopneumologic, cu genericul „Farmacovigilența. Monitorizarea și managementul activ al siguranței medicamentelor antituberculoase (aDSM)”. La aceste instruirii au participat 190 de medici ftiziopneumologi din țară.</p> <p>https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/disp_ms_2023_11_28_nr_614d.pdf</p>
3.2.3.	Asigurarea farmacovigilenței active, cu elaborarea și implementarea procedurilor standard de operare pentru monitorizarea și managementul activ al securității	2021*	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>În perioada de raportare au fost elaborate și implementate proceduri standard de operare pentru monitorizarea și managementul activ al siguranței medicamentelor antituberculoase, inclusiv pentru tratamentul preventiv al tuberculozei. Au fost elaborate 5 proceduri standard de operare (POS), după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introducere în aDSM și terminologie; • Programul de monitorizare și atribuirea gradului de severitate; • Instrumente și tehnici pentru evaluarea și analiza reacțiilor adverse;

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
	medicamentelor antituberculoase, inclusiv pentru tratamentul preventiv al tuberculozei			<ul style="list-style-type: none"> Managementul clinic al reacțiilor adverse, care detaliază procedurile pentru gestionarea clinică a reacțiilor adverse la tratamentul TB; Evaluarea cauzalității, care abordează metodele de determinare a relației cauzale între tratamentul TB și reacțiile adverse observate.
3.3.	<i>Asigurarea aderenței la tratament și suportul pacientului, inclusiv prin utilizarea unor abordări inovatoare, centrate pe persoană</i>			
3.3.1.	Asigurarea abordării multidisciplinare, inclusiv evaluarea necesităților și gestionarea cazului pentru fiecare persoană afectată de tuberculoză și a familiei, precum și acordarea suportului psihosocial pentru asigurarea aderenței la tratament	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>A fost elaborat Managementul comunitar de caz al copilului afectat de tuberculoză, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 432 din 11.05.2022 „Cu privire la implementarea Programului Național de răspuns la tuberculoză pentru anii 2022–2025” (Anexa 17). https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2022_05_11_nr_432_implementare_PNCTB.pdf</p> <p>Toate persoanele cu tuberculoză au acces la suport psihosocial, în vederea creșterii aderenței la tratament. În cadrul acestei activități, IP UCIMP DS a asigurat contractarea a 9 asociații obștești active în domeniu (6 – de pe malul drept al râului Nistru și 3 – de pe malul stâng), pentru realizarea activităților de educare, informare și intervenții menite să contribuie la creșterea aderenței la tratament.</p> <p>Asociațiile implicate sunt: AO SMIT (Bălți), AO Speranța Terrei (Bălți), AO AFI (Chișinău), AO Casa Speranțelor (Soroca), AO Asociația Psihologilor din Tighina (Căușeni), AO Help Me (Ungheni), AO Programe Medico-Sociale (Bender), AO Blagoe Delo (Tiraspol) și AO Kovcheg Dobryh Del (Rîbnița).</p> <p>În anul 2025, un număr total de 595 beneficiari (307 cu TB sensibilă și 288 cu TB DR) a fost acoperit cu servicii de suport psihosocial.</p>

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
3.3.2.	Asigurarea suportului motivațional lunar (stimulente)	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator realizat</p> <p>Toate persoanele cu tuberculoză au fost asigurate cu suport motivațional lunar, care acoperă cheltuielile pentru alimentație și transport public de la/la domiciliu, în condiții de ambulator, din sursele CNAM pe malul drept și din sursele Fondului Global (FG) pe malul stâng.</p> <p>În conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Sănătății nr. OMS1189/324/2023 „Cu privire la unele intervenții de creștere a aderenței la tratamentul tuberculozei în condiții de ambulator”, publicat în Monitorul Oficial nr. 502–504 din 28.12.2023, a fost revizuită modalitatea de rambursare a cheltuielilor pentru pacienții afectați de tuberculoză. Astfel, costul tichetului alimentar constituie 53 lei/zi, iar rambursarea cheltuielilor pentru transport public (tur-retur) are un echivalent bănesc de 150 lei/lunar.</p> <p>https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2023_12_22_nr_OMS1189_324_2023.pdf</p> <p>Începând cu anul 2024, este aplicată o nouă modalitate de rambursare a cheltuielilor pentru pacienții cu tuberculoză. Astfel, fiecare pacient aflat în tratament în condiții de ambulator beneficiază gratuit de un card bancar, pe care sunt transferate lunar mijloacele financiare de la CNAM, utilizate pentru procurarea produselor alimentare din orice magazin din țară dotat cu terminal de plată.</p> <p>În anul 2025, din sursele CNAM au fost acoperite cheltuielile pentru alimentație și transport public de la/la domiciliu pentru pacienții cu TB aflați în tratament ambulator, în sumă de 9.229.149,92 lei.</p> <p>Din sursele grantului Fondului Global, în scopul menținerii și îmbunătățirii aderenței la tratamentul antituberculos, persoanele cu TB din teritoriile din stânga Nistrului beneficiază de suport financiar lunar în valoare de 1.730,00 MDL, cu condiția administrării regulate a tratamentului. Pe parcursul anului 2025, 72 de pacienți de pe malul stâng au beneficiat de suport motivațional, în valoare totală de 1.074.109,40 MDL.</p>
3.3.3.	Extinderea utilizării tratamentului cu suportul video la nivel național	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator realizat</p> <p>Toate persoanele cu tuberculoză, care sunt eligibile, au acces la tratament video asistat (VST). În anul 2025, pe ambele maluri, 196 de persoane cu TB au fost înrolate și instruite în utilizarea VST, dintre care 33 de pacienți (16,8%) sunt din stânga Nistrului.</p> <p>În anul 2025, Departamentul de coordonare al PNRT a preluat integral responsabilitățile privind implementarea tratamentului video asistat. A fost asigurat suport operațional continuu pentru serviciul ftiziopneumologic, inclusiv crearea și administrarea conturilor, gestionarea dosarelor electronice și înregistrarea pacienților. Monitorizarea aderenței la tratament s-a realizat prin rapoarte săptămânale, analiza lipsei nemotivate și referirea cazurilor către suporterii VST teritoriali. Repartizarea telefoanelor mobile și distribuirea documentelor necesare pacienților au fost efectuate conform necesităților și procedurilor în vigoare.</p> <p>Ponderea pacienților cu tuberculoză care au administrat tratament video asistat a constituit 10,4% (196 din 1870 cazuri TB cu tratament inițiat în 2025).</p>
3.3.4.	Asigurarea suportului „de la egal la egal” persoanelor cu tuberculoză de către prestatorii organizațiilor societății civile	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>Pe parcursul anului 2025 a fost asigurat suportul de la egal la egal pentru persoanele cu tuberculoză, oferit de prestatorii organizațiilor societății civile.</p> <p>Ponderea pacienților care au inițiat tratament antituberculos (tuberculoză sensibilă și tuberculoză drogrezistentă) și care au beneficiat de orice formă de asistență pentru creșterea aderenței din partea organizațiilor societății civile, inclusiv suport psihosocial, a constituit 10,7%.</p>

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
				<p>VB: 15,7% (2019) și Ț: >25% pentru anul 2025, realizat – 10,7%. Activitățile desfășurate au inclus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprijin și grupuri de suport de la egal la egal în cadrul IMSP Spitalul Clinic Bălți și IMSP IP „Chiril Draganiuc” pentru 219 persoane cu TB; • Instruirea a 219 persoane cu TB din cadrul IMSP Spitalul Clinic Bălți și IMSP IP „Chiril Draganiuc” privind oportunitățile tratamentului video asistat, precum și posibilitatea raportării barierelor în accesul la serviciile TB prin intermediul aplicației ILikeVST (AO SMIT); • 65 de persoane cu TB aflate în tratament staționar în IMSP Spitalul Clinic Bălți au beneficiat de pachete igienice sensibile la gen (AO SMIT); • 327 de persoane cu TB aflate în tratament staționar în SCMF mun. Chișinău au beneficiat de pachete igienice sensibile la gen (AO AFI); • 149 de persoane (47 cu TB sensibilă și 102 cu TB rezistentă) au beneficiat de suport pentru aderență la tratament, preponderent pe durata tratamentului staționar. Dintre aceștia, majoritatea sunt persoane cu TB cu abuz de alcool – 73 (49%), persoane fără adăpost – 49 (32,8%) și persoane cu risc evaluat sau cu istoric de abandon al tratamentului TB – 24 (16,1%) (AO AFI).
<p>Obiectivul specific 4. Asigurarea acoperirii universale și continuității serviciilor medicale, gestionarea comorbidităților și problemelor social-economice în baza necesităților persoanei, prin extinderea colaborării cu programele naționale HIV, Hepatite, Droguri, Alcool, Diabet, Sănătate mintală etc., conlucrarea cu sectorul penitenciar, social și societatea civilă</p>				
4.1.	<i>Îmbunătățirea activităților de colaborare pentru un răspuns eficient la co-infecția TB/HIV</i>			
4.1.1.	Dezvoltarea și consolidarea unui mecanism multisectorial de coordonare a Programului național de răspuns la tuberculoză cu alte ministere, instituții publice, inclusiv efectuarea unei evaluări de bază, consultații naționale cu participarea tuturor părților interesate, naționale și internaționale, a reprezentanților	2021* 2022	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat în anul 2022</p> <p>A fost dezvoltat un mecanism multisectorial de coordonare a Programului Național de Răspuns la Tuberculoză cu alte ministere și instituții publice, pentru consolidarea acțiunilor integrate în prevenirea, diagnosticarea și tratamentul tuberculozei, în conformitate cu bunele practici și recomandările internaționale. Detalii metodologice și aspecte de funcționare ale mecanismului sunt prezentate în raportul consolidat disponibil la: http://ccm.md/sites/default/files/2023-02/8_05_22_Draft_MAF-TB%20consolidated%20report-Pre-final.pdf</p>

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
	societății civile, ai comunității și revizuirea periodică			
4.1.2	Dezvoltarea parteneriatelor colaborative la nivel de comunități prin implicarea organizațiilor societății civile și autorităților administrației publice locale	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției	Indicator realizat Pe parcursul anului 2025, AO SMIT în comun cu Departamentul de coordonare PNRT au organizat: <ul style="list-style-type: none"> • 11 mese rotunde în 11 Consilii municipale și raionale (Anenii Noi, Cantemir, Călărași, Cimișlia, Drochia, Hîncești, Leova, Nisporeni, Rezina, Strășeni, Șoldănești) organizate; • 256 de participanți - factorii de decizie (APL, AMP, AMSA, CNAM, MS/PNRT), inclusiv OSC, sensibilizați și informați privind tuberculoza; • Teme cheie abordate în cadrul meselor rotunde: modele de îngrijire centrată pe necesitățile persoanelor; consolidarea eforturilor multisectoriale în scopul eliminării tuberculozei; implementarea serviciilor eficiente de referire și suport pentru persoanele cu TB; împărtășirea celor mai bune practici la nivel de comunitate etc; • 11 note informative privind situația epidemiologică prin tuberculoză și planurile teritoriale de acțiuni privind redresarea situației elaborate și distribuite în randul actorilor locali în raionale Anenii Noi, Cantemir, Călărași, Cimișlia, Drochia, Hîncești, Leova, Nisporeni, Rezina, Strășeni, Șoldănești; • Cadru de monitorizare și evaluare pentru Programele teritoriale de răspuns la TB elaborat și discutat.
4.1.3.	Asigurarea screeningului la tuberculoza activă și infecția tuberculoasă latentă printre persoanele care trăiesc cu HIV	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției	Indicator realizat A fost asigurat screening-ul pentru tuberculoză activă și infecția tuberculoasă în rândul persoanelor care trăiesc cu HIV. Pe parcursul anului 2025, 7.836 de persoane care trăiesc cu HIV au fost supuse screening-ului pentru tuberculoză sau infecția tuberculoasă, din totalul de 9.376 de persoane înrolate în TARV la data de 31.12.2025, ceea ce constituie 83,6%.
4.1.4	Asigurarea diagnosticului tuberculozei în rândul persoanelor care trăiesc cu HIV	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției	Indicator realizat A fost asigurat diagnosticul tuberculozei în rândul persoanelor care trăiesc cu HIV. Pe parcursul anului 2025, ponderea persoanelor diagnosticate cu tuberculoză din totalul persoanelor care trăiesc cu HIV a constituit 2,03%. Din 10.705 persoane care trăiesc cu HIV și se află la evidența medicului de familie, 218 persoane au fost diagnosticate cu tuberculoză.
4.1.5	Integrarea testării HIV în rândul pacienților cu tuberculoză în serviciile de tuberculoză	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției	Indicator realizat Rata de acoperire cu testarea la HIV în rândul pacienților cu tuberculoză în serviciile de tuberculoză a constituit 97,9%. Din 1.734 de cazuri noi și recidive de tuberculoză depistate în anul 2025, 1.698 de persoane au fost testate la HIV. VB: 97% (2019) și T: >95% pentru anul 2025, realizat – 97,9%.
4.1.6.	Asigurarea tratamentului preventiv cu Cotrimoxazol la	2021* 2022 2023 2024	Ministerul Sănătății	Indicator parțial realizat Rata de acoperire cu tratament preventiv cu Co-trimoxazol în rândul persoanelor cu co-infecție TB/HIV a constituit 86,2%.

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
	persoane cu coinfecția TB/HIV	2025		În anul 2025, din 218 persoane cu co-infecție TB/HIV, 188 persoane au inițiat tratament preventiv cu Co-trimoxazol, ceea ce constituie 86,2%.
4.1.7.	Asigurarea tratamentului antiretroviral persoanelor cu coinfecția TB/HIV	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției	Indicator realizat Rata de inițiere a tratamentului antituberculos în rândul pacienților cu co-infecție TB/HIV a constituit 97,5%. Pe parcursul anului de raportare, din 243 pacienți cu TB/HIV (toate cazurile), 237 au inițiat tratamentul antituberculos, ceea ce constituie 97,5%. VB: 96,2% (2019) și T: >95% pentru anul 2025, realizat – 97,5%. Rata de acoperire cu tratament antiretroviral în rândul pacienților cu TB/HIV a constituit 92,7%. Din 218 cazuri de TB/HIV notificate, 202 pacienți (92,7%) au beneficiat de tratament antiretroviral. VB: 88,1% (2019) și T: >95% pentru anul 2025, realizat – 92,7%.
4.2.	<i>Consolidarea acțiunilor de colaborare pentru un răspuns eficient la tuberculoză cu alte programe naționale</i>			
4.2.1.	Elaborarea de regulamentul de servicii integrate la nivel teritorial în corespundere cu necesitățile persoanei cu co-morbidități.	2021*	Ministerul Sănătății	Indicator realizat în 2022 A fost elaborat Regulamentul privind activitățile comune ale centrelor de sănătate publică, serviciilor de ftiziopneumologie și medicină primară drept răspuns la tuberculoză, inclusiv implicarea actorilor comunitari, care este inclus în Anexa 6 a Ordinului MS nr. 432 din 11.05.2022 privind implementarea Programului Național de răspuns la tuberculoză pentru anii 2022–2025. Documentul poate fi consultat la: https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2022_05_11_nr_432_implementare_PNCTB.pdf
4.2.2.	Fortificarea acțiunilor colaborative pentru depistarea, diagnosticul, tratamentul și prevenirea tuberculozei în rândul persoanelor cu comorbidități: tuberculoză/hepatită virală, tuberculoză/boală mintală, tuberculoză/diabet zaharat etc., inclusiv în rândul grupurilor vulnerabile	2021* 2022 2023	Ministerul Sănătății	Indicator realizat în 2022 Au fost elaborate acțiuni colaborative cu alte Programe Naționale de sănătate și determinanți sociali, care sunt incluse în Anexa 9 – Realizarea activităților sinergice cu alte Programe Naționale de sănătate și determinanți sociali din Ordinul MS nr. 432 din 11.05.2022 privind implementarea Programului Național de răspuns la tuberculoză pentru anii 2022–2025. Documentul poate fi consultat la: https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2022_05_11_nr_432_implementare_PNCTB.pdf
4.2.3.	Asigurarea platformelor de servicii integrate de prevenire și suport pentru persoanele	2021* 2022 2023 2024	Ministerul Sănătății	Indicator realizat Sunt asigurate platforme de servicii integrate de prevenire și suport pentru persoanele afectate de tuberculoză, inclusiv cu co-infecție TB/HIV, la nivelul organizațiilor societății civile și la nivel comunitar.

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
	afectate de tuberculoză cu alte co-morbidități la nivel de organizații ale societății civile și comunitar	2025		
Obiectivul specific 5. Reducerea transmiterii tuberculozei în societate prin măsuri de prevenire în răspunsul la tuberculoză, inclusiv prin extinderea tratamentului preventiv al tuberculozei la persoanele care trăiesc cu HIV, la contactii adulți, la copii și asigurarea ratei de vaccinare cu vaccinul <i>Bacillus Calmette-Guerin</i> la nou-născuți de cel puțin 95%				
<i>5.1. Asigurarea măsurilor de prevenire a tuberculozei</i>				
5.1.1.	Asigurarea imunizării cu <i>Bacillus Calmette-Guérin</i> în conformitate cu Programul național de imunizare	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	Indicator realizat Rata de acoperire vaccinală BCG la copii cu vârsta sub 12 luni a constituit 96%. Pe parcursul anului 2025 a continuat vaccinarea BCG, iar acoperirea vaccinală a copiilor cu vârsta sub 12 luni la nivel național a constituit 96%, fiind atinsă ținta preconizată de peste 95%. VB: 96,4% (2019) și Ț: >95% pentru anul 2025, realizat – 96%.
5.1.2.	Actualizarea Protocolului clinic național privind diagnosticul și tratamentul infecției tuberculoase latente în conformitate cu recomandările Organizației Mondiale a Sănătății	2021* 2022	Ministerul Sănătății	Indicator realizat Protocolul clinic național privind diagnosticul și tratamentul infecției tuberculoase a fost actualizat în conformitate cu recomandările Organizației Mondiale a Sănătății și aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 481/2023 privind aprobarea Ghidului „Organizarea și desfășurarea screening-ului sistematic și a tratamentului preventiv al tuberculozei”. Documentul poate fi consultat la: https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2023_05_31_nr_481.pdf
5.1.3.	Asigurarea examinării privind diagnosticul infecției tuberculoase latente utilizând testul cutanat cu tuberculină și testul de eliberare de interferon gamma	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției	Indicator parțial realizat Rata de acoperire a testării pentru infecția tuberculoasă în rândul persoanelor eligibile din populațiile cu risc sporit a constituit 56,1%. Pe parcursul perioadei de raportare, din 42 592 persoane eligibile din populațiile cu risc sporit (adulți/copii și ANP), au fost testate 23 915 persoane, ceea ce constituie 56,1%. VB: 90,8% (2019) și Ț: >90% pentru anul 2025, realizat – 56,1%.
5.1.4.	Asigurarea examinării privind diagnosticul infecției tuberculoase latente utilizând testul de eliberare de interferon gamma	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	Indicator realizat Rata de acoperire cu testare IGRA în rândul persoanelor eligibile a constituit 100%. Pe parcursul anului 2025 au fost efectuate 401 teste IGRA (testul de eliberare a interferonului gamma), toate persoanele eligibile având acces la această investigație.

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
5.1.5.	Asigurarea tratamentului preventiv antituberculos în rândul persoanelor care trăiesc cu HIV	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției	Indicator parțial realizat Rata de acoperire cu testare IGRA în rândul persoanelor eligibile a constituit 100%. Pe parcursul anului 2025 au fost efectuate 401 teste IGRA (testul de eliberare a interferonului gamma), toate persoanele eligibile având acces la această investigație.
5.1.6.	Realizarea tratamentului infecției tuberculoase latente în rândul contactilor	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	Indicator realizat Rata de acoperire cu tratament preventiv al tuberculozei în rândul contactilor a constituit 74,5%. VB: 76,2% și T: >90% pentru anul 2025, realizat – 74,5%. Rata de finalizare a TPT în rândul copiilor cu vârsta sub 5 ani contacti ai persoanelor cu TB a constituit 80,8%. Din 115 copii care au inițiat tratamentul preventiv al TB, 93 au finalizat tratamentul (80,8%). VB: 76,2% și T: >90% pentru anul 2025, realizat – 80,8%. Numărul total de contacti luați la evidență în focarele de tuberculoză a constituit 10 402 persoane, dintre care 9 631 (92%) au fost examinați prin metode clinice și paraclinice. Dintre aceștia, 839 persoane (8,7%) au primit indicație pentru inițierea tratamentului preventiv al TB. Numărul mediu de contacti luați la evidență a constituit 9 470 persoane, dintre care 9 100 (96,1%) au fost examinați prin metode clinice și paraclinice, iar 869 persoane (9,55%) au avut indicație pentru tratament profilactic. Dintre aceștia, 647 persoane (74,5%) au finalizat cursul complet de TPT (ANSP).
5.2.	<i>Creșterea gradului de conștientizare privind tuberculoza și reducerea riscului de transmitere a tuberculozei în comunități</i>			
5.2.1.	Desfășurarea de activități de informare și schimbare a atitudinilor și comportamentelor la nivel național și local	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Ministerul Educației Culturii și Cercetării	Indicator realizat <ul style="list-style-type: none"> Organizarea, în perioada 3 martie – 30 iunie 2025, a campaniei naționale dedicate Zilei Mondiale de combatere a Tuberculozei cu genericul „DA! Putem învinge TB”. Organizarea Forumului „Comunitățile înving tuberculoza”, în baza Dispoziției MS nr. 123-d din 11.03.2025 „Cu privire la desfășurarea Zilei Mondiale de combatere a tuberculozei – 24 martie 2025”. La 23 martie 2025 a fost organizat Maratonul Solidarității, un eveniment de sensibilizare publică prin care peste 80 de participanți au exprimat solidaritatea cu persoanele afectate de tuberculoză. https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/669948035613099?ref=embed_post https://moldova1.md/p/46025/-da-putem-invinge-tuberculoza--un-maraton-al-solidaritatii-a-fost-organizat-in-capitala Organizarea conferinței științifico-practice consacrate Zilei Mondiale de combatere a tuberculozei, cu genericul „DA! Putem învinge tuberculoza! Acționăm. Investim. Realizăm”. Elaborarea comunicatului de presă privind marcarea Zilei Mondiale de combatere a TB, prezentat Ministerului Sănătății și plasat pe site-ul IMSP IP „Chiril Draganiuc”. Acordarea suportului tehnic serviciului ftiziopneumologic teritorial în organizarea și desfășurarea consiliilor medicale și seminarelor în instituțiile medicale teritoriale. Acordarea suportului tehnic serviciului ftiziopneumologic teritorial în pregătirea și desfășurarea ședințelor cu angajații instituțiilor de învățământ preșcolar, școlar și secundar profesional privind măsurile de prevenire a tuberculozei.

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
				<ul style="list-style-type: none"> • Distribuirea materialelor informative privind tuberculoza în spații publice (Piața Centrală, gări auto, gara feroviară, parcuri de troleibuze și autobuze, scuarul magazinului UNIC). • Difuzarea spoturilor audio-video privind tuberculoza în spații publice și rețele comerciale (Piața Centrală, troleibuze, autobuze, rețeaua de magazine Linella și Metro). • Participarea la emisiuni televizate și radio cu informații privind tuberculoza.
5.2.2.	Elaborarea, editarea și distribuirea materialelor educaționale și informative despre tuberculoză grupurilor-cheie	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Ministerul Educației Culturii și Cercetării	<p>Indicator realizat</p> <p>Pe parcursul anului 2025 au fost elaborate, editate și distribuite materiale educaționale și informative despre tuberculoză pentru grupurile-cheie în regim on-line pe rețele de socializare.</p> <p>A fost elaborat și distribuit un set de materiale informative (cărți poștale) care includ informații despre tuberculoză, simptome, prevenire și tratament, destinate populației și persoanelor afectate de TB.</p> <p>https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/656722370268999?ref=embed_post</p>
5.2.3.	Realizarea intervențiilor pentru educare și informare (materiale de informare, educare și comunicare, intervenții mass-media etc.)	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Ministerul Educației Culturii și Cercetării	<p>Indicator realizat</p> <p>Pe parcursul anului 2025 au fost implementate intervenții pentru educare și informare (materiale IEC, activități mass-media și campanii de comunicare), în cadrul Campaniei „Comunitățile înving Tuberculoza”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • La 13 februarie 2025 a fost organizat un atelier de informare pentru jurnaliști, axat pe situația epidemiologică a tuberculozei și abordarea responsabilă a subiectului, cu participarea specialiștilor din domeniu. https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/641226241818612?ref=embed_post • Au fost realizate și difuzate mai multe materiale jurnalistice (TV Nord, Moldova 1, Studio-L, suntparinte.md, Moldova.org, Rlive TV, Bas TV), care prezintă istorii de succes în tratamentul TB, informații despre prevenire, diagnostic și acces la servicii, precum și exemple de bune practici și măsuri de control al bolii. https://tvn.md/video-familia-cel-mai-important-stimulent-in-tratamentul-tuberculozei/ https://moldova1.md/p/45053 https://www.studio-l.online/actualitate/video-republica-moldova-se-afla-printre-cele-40-de-tari-cu-o-povara-inalta-a-tuberculozei-multidrog-rezistente/ https://suntparinte.md/video-cand-tuberculoza-loveste-in-copii-marturiile-unei-mame/ https://www.moldova.org/pe-urmele-tuberculozei-boala-care-inca-mai-bantuie-moldova-o-zi-petrecuta-intr-o-instalatie-de-radiografie-mobila/ https://www.youtube.com/watch?v=bfv7_E2XZhM https://www.youtube.com/watch?v=oN6K6H_MG4 https://bas-tv.md/video-ya-ochen-hotela-zhit-pobediv-tuberkuloz-yuliya-posvyatila-sebya-pomoshhi-lyudyam/ • A fost elaborat și distribuit un set de materiale informative (cărți poștale) care includ informații despre tuberculoză, simptome, prevenire și tratament, destinate populației și persoanelor afectate de TB. https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/656722370268999?ref=embed_post • Au fost realizate materiale vizuale (roll-up-uri) utilizate în cadrul evenimentelor și activităților de informare, cu mesaje de sensibilizare privind prevenirea și controlul tuberculozei.

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
				<ul style="list-style-type: none"> La 21 martie 2025 a fost organizat Forumul „Comunitățile înving tuberculoza”, platformă de dialog și schimb de bune practici între autorități, specialiști și organizații ale societății civile. https://pas.md/ro/PAS/News/Details/250 https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/667936422480927?ref=embed_post La 23 martie 2025 a fost organizat Maratonul Solidarității, un eveniment de sensibilizare publică prin care peste 80 de participanți au exprimat solidaritatea cu persoanele afectate de tuberculoză. https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/669948035613099?ref=embed_post https://moldova1.md/p/46025/-da-putem-incepe-tuberculoza--un-maraton-al-solidaritatii-a-fost-organizat-in-capitala https://tvr Moldova.md/article/d0fa136e85abeacc/maraton-de-solidaritate-la-chisinau.html Pe parcursul perioadei ianuarie–martie 2025 au fost realizate mai multe acțiuni de comunicare online (postări tematice, mesaje de informare, campanii de sensibilizare), inclusiv promovarea mesajelor privind prevenirea, tratamentul și eliminarea stigmei asociate tuberculozei: https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/624654796809090?ref=embed_post https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/629553652985871?ref=embed_post https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/631095206165049?ref=embed_post https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/642100788397824?ref=embed_post https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/645799901361246?ref=embed_post https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/651734667434436?ref=embed_post https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/652550620686174?ref=embed_post https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/656722370268999?ref=embed_post https://www.facebook.com/CentrulPAS/posts/666161342658435?ref=embed_post
5.3.	<i>Asigurarea controlului infecției în instituțiile medicale și alte entități publice la toate nivelurile de îngrijiri</i>			
5.3.1.	Implementarea măsurilor de control al infecțiilor la nivel național, raional și instituțional în conformitate cu Planul național privind controlul infecțiilor actualizat	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne	<p>Indicator realizat</p> <p>Pentru anul 2025, la nivel național, raional și instituțional au fost respectate măsurile de control al infecției tuberculoase, fiind asigurată implementarea standardelor și procedurilor de prevenire și control al infecției în toate nivelurile sistemului de sănătate. Au fost aplicate măsuri de triere și izolare a pacienților suspecți, respectarea regimului de ventilație și igienă, utilizarea echipamentului individual de protecție, precum și instruirea personalului medical în domeniul controlului infecției TB.</p> <p>De asemenea, au fost menținute intervențiile de monitorizare și evaluare a respectării măsurilor de control al infecției în instituțiile medico-sanitare, inclusiv în secțiile de profil ftziopneumologic, precum și activități de sensibilizare și instruire a personalului și pacienților privind prevenirea transmiterii tuberculozei.</p>
Obiectivul specific 6. Adoptarea politicilor și implementarea măsurilor axate pe atingerea obiectivelor de reducere a poverii tuberculozei, prin implementarea abordării centrate pe persoană, reducerea poverii determinantelor sociale, ajustarea mecanismelor de finanțare la modelul centrat pe persoană la fiecare nivel de asistență, cu implicarea organizațiilor societății civile și a persoanelor afectate de tuberculoză				

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
6.1.	<i>Îmbunătățirea capacității de gestionare a programului național de răspuns la tuberculoză, inclusiv a capacității de monitorizare și supraveghere la toate nivelurile</i>			
6.1.1.	Elaborarea procedurilor standard de operare pentru consolidarea cadrului de monitorizare și evaluare de către Departamentul de coordonare a Programului național de răspuns la tuberculoză, inclusiv cu implicarea organizațiilor societății civile	2021* 2022	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat în anul 2022</p> <p>Au fost elaborate proceduri standard de operare privind cadrul de monitorizare și evaluare, în vederea consolidării acestuia și asigurării unei gestionări eficiente a datelor.</p> <p>Procedurile sunt incluse în Anexa 14 – „Înregistrarea și declararea cazului de tuberculoză. Managementul circuitului informațional” din Ordinul MS nr. 432 din 11.05.2022 privind implementarea Programului Național de răspuns la tuberculoză pentru anii 2022–2025.</p> <p>Documentul poate fi consultat la: https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2022_05_11_nr_432_implementare_PNCTB.pdf</p>
6.1.2.	Actualizarea, integrarea, menținerea și ajustările periodice ale sistemului informațional de colectare a datelor, inclusiv a cadrului de monitorizare și evaluare a organizațiilor societății civile, a sistemului informațional de monitorizare și evaluare	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator realizat</p> <p>În perioada de raportare a fost actualizat sistemul informațional de colectare a datelor, precum și cadrul de monitorizare și evaluare, inclusiv componenta aferentă organizațiilor societății civile.</p> <p>Validarea anuală a datelor în SIME TB a fost efectuată în luna decembrie, în baza Dispoziției MS nr. 559-d din 30.10.2025 „Cu privire la desfășurarea atelierelor de lucru (Validarea datelor în Sistemul de Monitorizare și Evaluare a Tuberculozei)”, disponibilă la: https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/disp_ms_2025_10_30_nr_559d.pdf</p> <p>În contextul dezvoltării și modernizării sistemului informațional, au fost realizate următoarele activități:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elaborarea și remiterea pentru coordonare a documentelor cu cerințe tehnice pentru funcționarea Sistemului Informațional SIME TB, inclusiv privind mediile de testare și producție. 2. Organizarea mai multor ședințe de lucru cu echipa Centrului PAS și echipa Programului Național TB, în cadrul cărora au fost analizate cerințele funcționale și nefuncționale ale sistemului. 3. Elaborarea documentației tehnice necesare pentru dezvoltarea și implementarea sistemului. 4. Aprobarea proiectelor de Hotărâre a Guvernului privind instituirea Sistemului Informațional de Monitorizare și Evaluare a Tuberculozei (SIME TB). 5. Dezvoltarea și recepționarea livrabilelor M3.1 și M3.2, incluzând modulele: general, autentificare, instituții medicale, organigramă instituțională, nomenclatoare, resurse umane, stocuri, cabinetul pacientului și partea publică a sistemului. 6. Organizarea sesiunilor de lucru dedicate dezvoltării modulelor de Screening, Tratament și Laborator. 7. Desfășurarea discuțiilor cu Ministerul Sănătății și Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (STISC) pentru asigurarea infrastructurii necesare în cadrul MCloud și interoperabilității prin MConnect. 8. Dezvoltarea și testarea livrabilelor M3.3 și M3.4, care includ modulele: Screening, Consultații, Schema de tratament, DOT, API pentru dispozitive medicale, funcționalitate cod QR, interfața pacient și chestionare electronice, cu transmiterea feedbackului pentru ajustare.

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
				<p>9. Consolidarea funcționalităților sistemului, testarea fluxurilor operaționale și coordonarea cu furnizorul tehnic pentru remedierea deficiențelor identificate.</p> <p>10. Colectarea și sistematizarea observațiilor și feedbackului utilizatorilor, precum și continuarea activităților de coordonare interinstituțională pentru asigurarea stabilității și continuității sistemului.</p> <p>Cadrul de reglementare și dezvoltare a sistemului este susținut de:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hotărârea Guvernului nr. 462 din 16.07.2025 privind Sistemul informațional „Monitorizarea și evaluarea tuberculozei”: https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/HG2025_462.pdf
6.1.3.	Asigurarea vizitelor integrate de monitorizare și evaluare, inclusiv în cadrul organizațiilor societății civile și alte autorități publice cu rețele sanitare proprii și private	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator realizat</p> <p>Echipele care realizează vizitele periodice de supervizare în instituțiile specializate din Republica Moldova, inclusiv din regiunea de Est, și-au continuat activitatea și în anul 2025.</p> <p>În total, în anul 2025 au fost efectuate 94 de vizite de monitorizare și evaluare (M&E) în teritorii, dintre care 79 în raioanele de pe malul drept și 15 în regiunea de pe malul stâng.</p> <p>De asemenea, în aceeași perioadă au fost organizate vizite de monitorizare și evaluare în comun cu reprezentanții organizațiilor societății civile (OSC), IP UCIMP DS și Centrul PAS, în vederea consolidării colaborării interinstituționale și îmbunătățirii calității intervențiilor.</p>
6.1.4.	Instruirea periodică a personalului din cadrul Departamentului de coordonare a Programului național de răspuns la tuberculoză	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>Pe parcursul anului 2025, personalul din cadrul Departamentului de coordonare PNRT a participat la o serie amplă de instruire, webinare, conferințe și ateliere de lucru, atât la nivel național, cât și internațional, cu scopul de a consolida capacitățile profesionale și de a alinia practicile la standardele și recomandările Organizației Mondiale a Sănătății (OMS).</p> <p><u>1. Activități organizate de OMS și parteneri internaționali:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 04.02.2025 – Webinarul global OMS „Înregistrarea și raportarea screening-ului TB și TPT: Experiența de implementare a aplicației Prevent TB” 05.02.2025 – „Webinar on Community Engagement during Grant Making stage of the Global Fund's grant cycle” 03.03.2025 – Webinar „Adapting to Change: Strategies for Alternative TB Funding” 06.03.2025 – Ședința „Cross-border TB management” 27.03.2025 – Webinar „Updates on treatment and diagnostics policy” 08.04.2025 – Eveniment OMS & IDF „Bridging gaps: Integrated strategies to address tuberculosis and diabetes” 10.04.2025 – NTPs Webinar 14.04.2025 – Webinar „Planning TB Programme Reviews and Conducting the Desk Review: Best Practices and Tools” 12.06.2025 – Webinar „WHO’s TB digital platform...” 19.06.2025 – „Stakeholder mapping and engagement in TB strategic planning” 25.06.2025 – „WHO Meeting on New Methodology for Estimating TB Disease Burden Confirmation” 10.09.2025 – EndTB Webinar privind TB la populații vulnerabile 17.09.2025 – Prezentarea experienței RM privind implicarea comunităților în dezvoltarea PNRT

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
				<ul style="list-style-type: none"> • 30.09.2025 – Webinar Fondul Global privind reziliența în răspunsul la boli • 01.10.2025 – Webinar VMC al OMS • 07.10.2025 – WHO Accelerator Platform for Novel TB Regimens • 09.10.2025 – Webinar OMS & TBEC (MAF-TB) • 30.10.2025 – EndTB Webinar privind TB și sarcina • 11.11.2025 – EndTB Webinar privind abordarea multisectorială • 28.11.2025 – Webinar internațional privind schemele scurte de tratament TB • 05.12.2025 – Webinar privind accesul la medicamente TB • 09.12.2025 – EndTB Webinar privind îngrijirea centrată pe pacient • 17.12.2025 – Webinar privind implicarea comunităților în procesele GC8 <p><u>2. Activități la nivel național:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 12.02.2025 – Atelier pentru jurnaliști „Istoriile umane despre răspunsul la tuberculoză” • 28.03.2025 – Conferința științifico-practică dedicată Zilei mondiale de combatere a TB • 06.06.2025 – Conferința națională „Microbiologia modernă - provocări și perspective” • 20–21.06.2025 – Conferința națională cu participare internațională „Management în Sănătate Publică” • 04.07.2025 – Conferința științifico-practică „Alergiile – o provocare globală” • 25.09.2025 – Conferință științifică „Antibacteriene - provocări și soluții” • 14.10.2025 – MSF Conference privind accesul la medicamente TB • 22.10.2025 – Congres USMF „Nicolae Testemițanu” – paneluri tematice • 24.10.2025 – Conferință științifico-practică dedicată Societății de Ftiziopneumologie • 17.11.2025 – Wolfheze 2025: The Rebirth of the Wolfheze Movement • 23.12.2025 – „TB Global End-User Survey” <p><u>3. Activități comunitare și de implicare socială:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 17.06.2025 – Lansarea campaniei „Îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate pentru refugiați” • 20.05.2025 – Lansarea sondajului privind sănătatea mintală a cadrelor medicale • 05.12.2025 – Forum de dialog „Uniți pentru testare HIV” <p><u>4. Activități tehnice și de consolidare a capacităților:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 06.02.2025 – ASCENT DR-TB Training: reacții adverse și efecte secundare • 11.03.2025 – Prezentarea auditului clinic TB/HIV • 28.03.2025 – VMC privind diagnosticul TB • 14.04.2025 – Webinar privind planificarea programelor TB • 07.05.2025 – Webinar privind testul cutanat SIILTIBC (Cy-Tb) • 15.05.2025 – Webinar privind prioritizarea programelor TB • 06.03.2025 – Ședință „Cross-border TB management” • 16.10.2025 – Curs de instruire pentru personal ANP (TB/HIV)

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
				<ul style="list-style-type: none"> • 23.10.2025 – Curs de instruire pentru personal ANP • 15.10.2025 – Webinar privind diagnosticul TB prin NGS • 04.09.2025 – Sesiune privind analiza cascadei de servicii DR-TB • 30.10.2025 – EndTB Webinar (consens TB și sarcină) • 11–12–19–20–26–27 nov. & 3–4 dec. 2025 – Ateliere de lucru pentru actualizarea Protocolului Clinic Național „Tuberculoza la adult” • 17.11.2025 – Eveniment internațional „Wolfheze 2025” • 23.12.2025 – Sondaj global TB (TB End User Survey)
6.2.	<i>Consolidarea sistemelor de sănătate prin implementarea unui model de îngrijire centrat pe persoană și mecanisme de finanțare bine aliniată pentru tuberculoză</i>			
6.2.1.	Optimizarea serviciului spitalicesc de profil fiziopneumologic	2021*	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției	<p>Indicator nerealizat</p> <p>Ordinul Ministerului Sănătății nr. 886 din 07.10.2025 Cu privire la aprobarea Nomenclatorului instituțiilor medico-sanitare publice spitalicești, modificat prin Ordinul MS nr.1250 din 30.12.2025. În proces de realizare.</p>
6.2.2.	Fortificarea și extinderea rolului serviciului fiziopneumologic teritorial în managementul clinic al cazurilor de tuberculoză care nu necesită spitalizare	2021*	Ministerul Sănătății; Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator realizat</p> <p>A fost elaborat Regulamentul privind răspunsul la tuberculoză la nivelul asistenței medicale specializate de ambulator, anexă la Ordinul MS nr. 432 din 11.05.2022 privind implementarea Programului Național de răspuns la tuberculoză pentru anii 2022–2025: https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2022_05_11_nr_432_implementare_PNCTB.pdf În contextul consolidării cadrului normativ și instituțional:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La 23 decembrie 2024, prin Ordinul comun MS și CNAM nr. 1089/288-A, au fost aprobate Normele metodologice de aplicare a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală. Conform prevederilor pct. 37 din Capitolul IV, asistența medicală primară include serviciile medicului de familie și ale specialiștilor, inclusiv ale medicului fiziopneumolog pentru persoanele înscrise pe lista medicului de familie. Aceste prevederi au intrat în vigoare la 1 iulie 2025. • Ulterior, prin Ordinul MS nr. 809 din 17 septembrie 2025, au fost actualizate normele de personal pentru serviciul de fiziopneumologie în cadrul asistenței medicale primare, stabilindu-se: <ul style="list-style-type: none"> ✓ medic fiziopneumolog coordonator – 1,0 unitate; ✓ medic fiziopneumolog – 0,3 unități la 10 000 populație adultă și 0,6 unități la 10 000 populație copii; ✓ asistent medical – 2,0 unități la 1 medic fiziopneumolog; ✓ asistent medical de laborator / felcer laborant – 1,0 unitate la 2000 investigații (microscopie și GeneXpert). <p>Referință: Ordinul MS nr. 809 din 17.09.2025, cu privire la modificarea Ordinului nr. 100 din 10 martie 2008. În ceea ce privește rezultatele tratamentului:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ponderea pacienților cu tuberculoză care au urmat și finalizat tratamentul cu succes în condiții de ambulatoriu: <ul style="list-style-type: none"> ✓ 94,5% (121 din 128) – cohorta TB sensibilă, toate formele, anul 2024; ✓ 76,7% (46 din 60) – cohorta TB MDR, toate formele, anul 2023.

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați																													
1	2	3	4	5																													
6.2.3.	Revizuirea mecanismelor de plată ale prestatorilor și a modalităților de finanțare a serviciilor de tuberculoză în conformitate cu modelul de îngrijire în tuberculoză centrat pe persoană la fiecare nivel – asistența medicală primară, asistența medicală specializată de ambulatoriu, asistența medicală spitalicească	2021*	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>A fost aprobat Ordinul comun al Ministerului Sănătății și CNAM nr. 1192/323-A din 22.12.2023, privind aprobarea tarifelor pentru serviciile de depistare activă a tuberculozei în grupurile de risc, în contextul consolidării răspunsului național la tuberculoză.</p> <p>Documentul este disponibil la: https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2023_12_22_nr_1192_tarife_CNAM.pdf</p>																													
6.2.4.	Asigurarea mentenanței staționarelor și subdiviziunilor de profil	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator realizat</p> <p>Ponderea staționarelor și subdiviziunilor de profil ftiziopneumologic acreditate în sectorul civil - 100%, în cadrul sistemului administrației penitenciare – 0 %.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Certificat de acreditare Nr.1951 IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” mun. Chișinău, str. C. Virnav 13 din data de 23 octombrie 2023; • Certificat de acreditare Nr.1295 IMSP Spitalul Clinic Municipal de Ftiziopneumologie, mun. Chișinău, str. Grenoble 147 din data de 20 decembrie 2021; • Certificat de acreditare Nr.2003 IMSP SC Bălți, mun. Bălți, str. Decebal 101 din data de 11 decembrie 2023. <p>Finanțarea IMSP în anul 2025 antrenate în realizarea PNRT pentru anii 2022 – 2025 din sursele CNAM:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Denumire prestator de servicii medicale</th> <th colspan="2">Contractat</th> <th colspan="2">Executat</th> </tr> <tr> <th>Nr. zile-pat</th> <th>Suma (MDL)</th> <th>Nr. zile-pat</th> <th>Suma (MDL)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>IMSP IP „Chiril Draganiuc”</td> <td>76 540</td> <td>98 353 900,00</td> <td>76 540</td> <td>98 353 900,00</td> </tr> <tr> <td>IMSP Spitalul Clinic Municipal de Ftiziopneumologie Chișinău</td> <td>31 020</td> <td>38 116 704,00</td> <td>31 020</td> <td>38 116 704,00</td> </tr> <tr> <td>IMSP Spitalul Clinic Bălți</td> <td>4 129</td> <td>4 884 607,00</td> <td>4 129</td> <td>4 884 607,00</td> </tr> <tr> <td>Total</td> <td>111 689</td> <td>141 355 211,00</td> <td>111 689</td> <td>141 355 211,00</td> </tr> </tbody> </table>	Denumire prestator de servicii medicale	Contractat		Executat		Nr. zile-pat	Suma (MDL)	Nr. zile-pat	Suma (MDL)	IMSP IP „Chiril Draganiuc”	76 540	98 353 900,00	76 540	98 353 900,00	IMSP Spitalul Clinic Municipal de Ftiziopneumologie Chișinău	31 020	38 116 704,00	31 020	38 116 704,00	IMSP Spitalul Clinic Bălți	4 129	4 884 607,00	4 129	4 884 607,00	Total	111 689	141 355 211,00	111 689	141 355 211,00
Denumire prestator de servicii medicale	Contractat		Executat																														
	Nr. zile-pat	Suma (MDL)	Nr. zile-pat	Suma (MDL)																													
IMSP IP „Chiril Draganiuc”	76 540	98 353 900,00	76 540	98 353 900,00																													
IMSP Spitalul Clinic Municipal de Ftiziopneumologie Chișinău	31 020	38 116 704,00	31 020	38 116 704,00																													
IMSP Spitalul Clinic Bălți	4 129	4 884 607,00	4 129	4 884 607,00																													
Total	111 689	141 355 211,00	111 689	141 355 211,00																													

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați								
1	2	3	4	5								
6.2.5.	Asigurarea mentenanței echipamentelor din cadrul staționarelor și subdiviziunilor de profil	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator realizat Pe parcursul anului 2025 a fost asigurată mentenanța echipamentelor din cadrul staționarelor și subdiviziunilor de profil. Finanțarea IMSP în anul 2025 antrenată în realizarea PNRT pentru anii 2022 – 2025 din sursele CNAM - <i>Laboratoare de referință</i>:</p> <table border="1" data-bbox="846 389 2130 576"> <thead> <tr> <th data-bbox="846 389 1632 435">Denumire prestator de servicii medicale</th> <th data-bbox="1632 389 2130 435">Sume contractate (MDL)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="846 435 1632 481">IMSP IP „Chiril Draganiuc”</td> <td data-bbox="1632 435 2130 481">13 219 153,00</td> </tr> <tr> <td data-bbox="846 481 1632 528">IMSP Spitalul Clinic Bălți</td> <td data-bbox="1632 481 2130 528">3 901 769,00</td> </tr> <tr> <td data-bbox="846 528 1632 576">Total</td> <td data-bbox="1632 528 2130 576">17 120 922,00</td> </tr> </tbody> </table>	Denumire prestator de servicii medicale	Sume contractate (MDL)	IMSP IP „Chiril Draganiuc”	13 219 153,00	IMSP Spitalul Clinic Bălți	3 901 769,00	Total	17 120 922,00
Denumire prestator de servicii medicale	Sume contractate (MDL)											
IMSP IP „Chiril Draganiuc”	13 219 153,00											
IMSP Spitalul Clinic Bălți	3 901 769,00											
Total	17 120 922,00											
6.2.6.	Elaborarea mecanismului de raportare a cheltuielilor factice pentru realizarea activităților Programului național de răspuns la tuberculoză la toate nivelurile din sistemul de sănătate	2021*	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat În corespundere cu Planul de cercetări operaționale al Programului Național de răspuns la tuberculoză (PNRT), AO AFI, în parteneriat cu Departamentul de coordonare al PNRT, a demarat realizarea studiului privind costurile catastrofale aferente tuberculozei suportate de gospodăriile persoanelor afectate de tuberculoză. Pe parcursul anului 2023, au fost realizate următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> • revizuirea și ajustarea protocolului de studiu în conformitate cu Manualul OMS privind evaluarea costurilor catastrofale în TB, inclusiv anexele aferente; • elaborarea și pregătirea pachetului complet de documente pentru aprobarea Comitetului Național de Expertiză Etică; • dezvoltarea și ajustarea chestionarelor de studiu pentru fiecare sub-eșantion (faza intensivă, faza de continuare și perioada post-tratament, pentru TB sensibilă și TB rezistentă); • definirea eșantionului studiului: 333 persoane cu TB sensibilă (111 pentru fiecare sub-eșantion) și 180 persoane cu TB rezistentă (60 pentru fiecare sub-eșantion). <p>Realizarea cercetării a fost aprobată prin Decizia nr. 1597 din 25.10.2023 a Comitetului Național de Expertiză Etică a Studiului Clinic. După obținerea aprobării, au fost desfășurate activități pregătitoare pentru colectarea datelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • instruirea intervievatorilor; • elaborarea listelor nominale ale persoanelor eligibile conform criteriilor de includere; • dezvoltarea bazei de date pentru introducerea chestionarelor, adaptată pentru fiecare sub-eșantion. <p>Procesul de colectare a datelor a început la 1 decembrie 2023, fiind completate 110 chestionare până la finele anului. Având în vedere complexitatea studiului și dificultatea de identificare a respondenților (în special în perioada post-tratament), colectarea datelor a continuat și în anul 2024. Cercetarea „Evaluarea cheltuielilor catastrofale ale familiilor/gospodăriilor asociate tratamentului tuberculozei” a fost finalizată, iar rezultatele sunt disponibile la: https://pas.md/ro/PAS/Studies/Details/447 Instrumentele de cercetare dezvoltate au servit drept bază pentru îmbunătățirea instrumentelor de colectare a datelor în anul 2025.</p>								

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
6.2.7.	Asigurarea mentenanței unităților de stocare a medicamentelor și a dispozitivelor medicale la nivel central	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator realizat</p> <p>A fost asigurată mentenanța unităților de stocare a medicamentelor și dispozitivelor medicale la nivel central, precum și continuitatea activităților de întreținere a Depozitului Național Farmaceutic.</p> <p>Funcționarea Depozitului Național Farmaceutic este asigurată în baza acordului de finanțare dintre IMSP IP „Chiril Draganiuc” și recipientul principal al Fondului Global, UCIMP din Moldova, anual, în baza contractului încheiat.</p> <p>Medicamentele antituberculoase pentru tratamentul tuberculozei sensibile, procurate din bugetul MS, sunt recepționate și stocate centralizat în cadrul Depozitului Național Farmaceutic Institutului de Pneumologie „Chiril Draganiuc”. Stocurile sunt gestionate astfel încât să includă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stoc de lucru, pentru acoperirea necesarului curent; • stoc de rezervă, asigurat la nivel central pentru o perioadă de 6 luni suplimentar stocului de lucru (calculat pentru 12 luni), iar la nivel local – pentru o perioadă de 3 luni. <p>Medicamentele antituberculoase destinate tratamentului formelor rezistente de tuberculoză, procurate din bugetul de stat și din donații, sunt recepționate și stocate centralizat în cadrul stocului consolidat de medicamente al PNRT din cadrul Depozitului Național Farmaceutic IMSP IP „Chiril Draganiuc”, fiind asigurate stocuri de lucru și de rezervă pentru o perioadă de până la 3 luni.</p> <p>Depozitul Național Farmaceutic din cadrul IMSP IP „Chiril Draganiuc” asigură condițiile de stocare și eliberare a medicamentelor și dispozitivelor medicale la toate nivelurile, în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare, aprobate de Ministerul Sănătății și Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.</p>
6.3.	<i>Planificarea resurselor umane și consolidarea capacităților în prevenirea și îngrijirea tuberculozei</i>			
6.3.1.	Actualizarea periodică a curriculei de învățământ în conformitate cu normativele și instruirea continuă a personalului din diferite servicii implicate în răspunsul la tuberculoză, inclusiv instruirea la distanță pe platforme digitale, cu obținerea certificării	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Actualizarea Curriculumului de instruire universitară Programul de studii S.07.O.056 Medicină, studii integrate, a disciplina de Pneumologie și alergologie (aprobat la ședința Comisiei de asigurare a calității și evaluării curriculare, Facultatea de Medicină, PV nr. 5 din 04.04.2024 2. Ponderea personalului de alte specialități medicale instruit anual în controlul tuberculozei (%): Studenți anul IV ai Disciplinei de pneumologie și alergologie – total 511 studenți autohtoni, 207 studenți străini; Rezidenți la specialitatea Pneumologie pe anii de studii : anul 1 – 4 rezidenți, anul 2 – 14 rezidenți, anul 3 – 8 rezidenți, anul 4 – 3 rezidenți. Total – 29 rezidenți; Rezidenți de alte specialități care au fost instruiți în 2025: 52. 3. Oferta EMC în domeniu pentru anul 2025: <ol style="list-style-type: none"> 1. „Diagnosticul diferențial al bolilor aparatului respirator și a tuberculozei” 13/01/2025-31/01/2025 – 4 MF +1 FP 2. „Tuberculoza la copii” 03/02/2025 – 18/02/2025 – 4 FP+1 GYN + 2 PED 3. „Diagnosticul diferențial al bolilor aparatului respirator și a tuberculozei” 10/03/2025-28/03/2025 – 2 MF + 4 FP 4. „Diagnosticul diferențial al bolilor aparatului respirator” 05/05/2025-21/05/2025 – 4 PN + 1 AL + 3 MI 5. „Diagnosticul diferențial al bolilor aparatului respirator și a tuberculozei” 05/05/2025-26/05/2025 – 2 MF + 4 PN + 2 MI 6. „Ftiziopneumologie” 02/06/2025-20/06/2025 – 2 MF + 4 FP <ul style="list-style-type: none"> – medici de familie - 10 – ftiziopneumologi - 13

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
				<ul style="list-style-type: none"> - ginecolog - 1 - pediatri - 2 - alergolog - 1 - medici interniști - 5
6.3.2.	Instruirea prin rezidențiat a specialiștilor în fiziopneumologie	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	Indicator realizat Absolvenți în 2025 la specialitatea „Pneumologie” - 3
6.3.3.	Organizarea întrunirilor și instruirilor la nivel central și teritorial, cu participarea părților implicate în răspunsul la tuberculoză	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>În perioada de raportare, au fost organizate și desfășurate 14 întruniri și instruirii la nivel central și teritorial, cu participarea părților implicate în răspunsul la tuberculoză.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dispoziția MS nr. 559-d din 30.10.2024 – organizarea atelierelor de lucru pentru validarea datelor în Sistemul de Monitorizare și Evaluare a Tuberculozei. • Ordinul MS nr. 983 din 29.10.2025 – organizarea atelierelor de lucru pentru actualizarea și implementarea Protocolului Clinic Național „Tuberculoza la adult”. • Ordinul MS nr. 949 din 22.10.2025 – organizarea conferinței științifico-practice cu participare internațională „Actualități în diagnosticul, tratamentul și profilaxia tuberculozei și afecțiunilor pulmonare nespecifice”. • Dispoziția MS nr. 70 din 10.02.2025 – instituirea grupului de lucru pentru elaborarea proiectului Programului național de răspuns la tuberculoză pentru anii 2026–2030. <p>Procesul de elaborare a Programului a inclus consultarea efectivă a părților interesate: În baza Dispoziției Ministerului Sănătății nr. 70 din 10.02.2025, grupul de lucru pentru elaborarea proiectului de hotărâre de Guvern a organizat 12 ateliere de lucru, cu participarea societății civile; Proiectul Hotărârii de Guvern a fost dezbătut în cadrul ședințelor grupurilor tehnice ale Consiliului național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, ITS și tuberculoză, reunind reprezentanți ai autorităților publice, ONG-urilor, partenerilor de dezvoltare și altor sectoare relevante. Aceste mecanisme au asigurat o consultare largă, intersectorială și transparentă, fundamentând acțiunile și intervențiile propuse în Program.</p>
6.3.4.	Dezvoltarea parteneriatelor cu prestatorii privați de servicii medicale	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	<p>Indicator realizat în 2022</p> <p>Rolul și atribuțiile prestatorilor privați de servicii medicale, precum și implicarea actorilor comunitari în răspunsul la tuberculoză, sunt reglementate în Anexa 7 „Parteneriatul public-privat în activitățile de răspuns la tuberculoză” din Ordinul Ministerului Sănătății nr. 432 din 11.05.2022 „Cu privire la implementarea Programului Național de răspuns la tuberculoza pentru anii 2022–2025”.</p> <p>Documentul poate fi accesat la linkul oficial: https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2022_05_11_nr_432_implementare_PNCTB.pdf</p>

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
6.3.5.	Instruirea privind prevenirea și îngrijirea în tuberculoză a personalului care prestează servicii nemedicale – reprezentanții organizațiilor societății civile, outreach și de egal la egal, psihologii și managerii de caz, supporterii prin traininguri, schimb de experiență, participări la conferințe, vizite de lucru etc.	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	<p>Indicator realizat</p> <p>Pe parcursul anului, în cadrul Platformei OSC TB, au fost realizate următoarele intervenții:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 ateliere de lucru tematice, cu aspecte de instruire organizate pentru reprezentanții organizațiilor societății civile și comunitate (45 de participanți), inclusiv cu prezentarea și discutarea rezultatelor recentelor studii din domeniul TB cu impact major pentru comunitate, dar și de totalizare și planificare a activităților Platformei TB (AO SMIT și AO AFI); • Rezultatele studiilor prezentate/distribuite și teme cheie abordate în cadrul atelierelor tematice: Evaluarea nivelului de stigmă asociată TB, Evaluarea costurilor catastrofale cu care se confruntă gospodăriile afectate de tuberculoză din Republica Moldova; TB Legal Scorecard în Moldova - rezultate actualizate; Tendințe actuale: Includerea femeilor însărcinate și care alăptează în cercetarea TB, rezultatele întrunirii OMS din 25-26 februarie 2025; Dezvoltarea indicatorilor de rezultat bazat pe perspectivele persoanei/ pacientului cu TB (TB People/patient outcomes-TB PCOS; Introducere în științele sociale și tuberculoză – scop, obiective, exemple practice; Anunțarea inițierii studiului Explorarea provocărilor în furnizarea serviciilor de îngrijire în cadrul cascadei privind TB rezistentă în Republica Moldova; Podcast: Implementarea pachetului standartizat de servicii TB la nivel de comunitate, OMS EURO etc.; • 1 document pentru evidența oportunităților și participărilor membrilor Platformei la evenimente internaționale elaborat și completat sistematic, disponibil online: https://docs.google.com/document/d/10VHpvcmXtPjlmObjGrixQR1HOZGwuxbA/edit?pli=1 ; • 2 membri ai Platformei TB au participat, în calitate de prezentatori și participanți la 8 evenimente și forumuri internaționale din resursele (TB Global CAB/SUA, TB Alliance/SUA, John Hopkins; COST, Fondul Global și MSF, European Academy).
6.3.6.	Dezvoltarea planificării resurselor umane pe termen mediu și lung, precum și actualizarea rolurilor și responsabilităților conform modelului de îngrijire centrat pe persoană	2021* 2022	Ministerul Sănătății; Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	<p>Indicator nerealizat</p> <p>Planul strategic pe termen mediu și lung privind resursele umane implicate în controlul tuberculozei este în proces de realizare.</p>
6.4	<i>Elaborarea actelor normative pentru supravegherea bazată pe date individuale, îmbunătățind calitatea înregistrării actelor de stare civilă, calitatea și utilizarea rațională a medicamentelor și farmacovigilența</i>			
6.4.1.	Revizuirea Protocoloalelor clinice naționale „Tuberculoza la copil” și „Tuberculoza la adult”, la necesitate	2022 2025	Ministerul Sănătății; Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie	<p>Indicator realizat</p> <p>În perioada anului 2025 au fost realizate următoarele activități privind actualizarea cadrului normativ și clinic:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actualizarea Protocolului clinic național „Tuberculoza la adult” • Protocolul clinic național „Tuberculoza la adult” a fost actualizat și aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 1222 din 26.12.2025. https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2025_12_26_nr_1222.pdf • Protocolul clinic național „Tuberculoza la copil” (PCN-55)

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
			„Nicolae Testemițanu”	<p>Protocolul clinic național „Tuberculoza la copil” (PCN-55) a fost aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 970 din 03.11.2023. https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2023_11_03_nr_970.pdf</p> <ul style="list-style-type: none"> Aprobarea Ghidului practic „Infecțiile cu bacterii nontuberculoase”. Conform Ordinului Ministerului Sănătății nr. 1075 din 26.11.2025, a fost aprobat Ghidul practic „Infecțiile cu bacterii nontuberculoase”. https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2025_11_26_nr_1075.pdf
6.4.2.	Fortificarea continuă a capacității de planificare și gestionare a aprovizionării și furnizării medicamentelor antituberculoase la toate nivelurile sistemului medical, în conformitate cu recomandările Organizației Mondiale a Sănătății	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>A fost elaborat Regulamentul cu privire la managementul medicamentelor antituberculoase, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 432 din 11.05.2022 „Cu privire la implementarea Programului Național de răspuns la tuberculoza pentru anii 2022–2025”, Anexa 16 https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2022_05_11_nr_432_implementare_PNCTB.pdf</p> <p>În perioada de referință, a fost organizată instruirea privind cuantificarea medicamentelor pentru tuberculoză, realizată de GDF al Parteneriatului Stop TB, în perioada 4–8 decembrie 2023.</p> <p>Această instruire a avut drept scop consolidarea capacităților privind estimarea necesarului de medicamente antituberculoase și asigurarea unei planificări eficiente a achizițiilor și stocurilor.</p>
6.5.	<i>Fortificarea implicării comunității și organizațiilor societății civile în răspunsul la tuberculoză prin abordare centrată pe persoană</i>			
6.5.1.	Dezvoltarea și implementarea mecanismelor de contractare și de plată de către entitățile naționale către organizațiile societății civile pentru prestarea pachetului de servicii furnizate de societatea civilă și organizațiile comunitare	2021* 2022	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>Serviciul de depistare activă a tuberculozei, realizat cu suportul organizațiilor societății civile (OSC), a fost costificat și preluat spre finanțare din resursele naționale, prin intermediul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină (CNAM). Cadrul normativ care reglementează aceste activități este stabilit prin Ordinul comun al Ministerului Sănătății și CNAM nr. 1192/323-A „Cu privire la aprobarea tarifelor serviciilor de depistare activă a tuberculozei în grupurile de risc în contextul răspunsului la tuberculoză”.</p> <p>https://simetb.ifp.md/Download/oficial_docs/Ordin_MS_2023_12_22_nr_1192_tarife_CNAM.pdf</p> <p>Această măsură contribuie la: asigurarea sustenabilității serviciilor de depistare activă a TB; integrarea intervențiilor realizate de OSC în sistemul național de finanțare; extinderea accesului la servicii de screening pentru grupurile de risc; consolidarea răspunsului național la tuberculoză prin utilizarea eficientă a resurselor disponibile.</p>
6.5.2.	Asigurarea participării active a societății civile la răspunsul la tuberculoză la toate etapele și realizarea, cu ajutorul granturilor mici, a activităților de	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Compania Națională de Asigurări în Medicină	<p>Indicator realizat</p> <ul style="list-style-type: none"> AFI a contribuit, în calitate de președinte a Platformei OSC-TB, la participarea activă și implicarea OSC în procesele de discutare și elaborare de politici, monitorizare și luare de decizii, realizată în cadrul Platformei OSC-TB, GTL-TB, CNC, CNE ale MS. În 2025, 10 ONG-uri care lucrează în domeniul controlului și profilaxiei TB fac parte din această platformă, 9 dintre care au contracte active cu Recipientul Principal (UCIMP) și SubRecipientul (Centrul PAS) al Fondului Global, iar 4 au contracte încheiate cu Compania Națională de Asigurări în Medicină.

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
	educare, informare, de intervenții pentru creșterea aderenței la tratament, acompanierea și suportul persoanelor care au finalizat tratamentul			<ul style="list-style-type: none"> Lista OSC, membre ale Platformei OSC-TB poate fi accesata aici: http://ccm.md/index.php/link-uri-utile
6.5.3.	Evaluarea barierelor legate de drepturile omului și de gen la accesarea serviciilor de tuberculoză în rândul populațiilor-cheie și estimarea dimensiunii populațiilor-cheie	2021* 2022 2025	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <ul style="list-style-type: none"> Studiu privind barierele legate de drepturile omului și de gen la accesarea serviciilor legate de tuberculoză în rândul populațiilor-cheie realizat. Studiul a fost aprobat de Comitetul Național de Expertiză Etică a Studiului clinic. Decizia Nr. 1191 din 27.10.2021. Pe parcursul anului 2022 a fost efectuat studiul „Evaluarea barierelor privind implicarea comunitară, drepturile omului, aspectele de gen și nivelul de stigmă asociată tuberculozei în Republica Moldova”. Raportul a fost elaborat în cadrul proiectelor ”Fortificarea controlului tuberculozei și reducerea mortalității prin SIDA în Republica Moldova” cu suportul financiar din partea IP Unitatea de Coordonare, Implementare și Monitorizare a Proiectelor în Domeniul Sănătății (UCIMP) și suport tehnic din partea Centrului pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS), „Consolidarea Eforturilor pentru un Model Echitabil de Îngrijire Centrat pe Persoană în domeniul TB”, parte a programului regional EECA TB-REP 2.0 din resursele Fondului Global de Combatere a Tuberculozei, SIDA și Malariei, implementator componenta societate civilă – Asociația Națională a Bolnavilor de Tuberculoză din Republica Moldova „SMIT”. https://pas.md/ro/PAS/Studies/Details/395 Studiul privind Analiza multidimensională a stigmei asociate tuberculozei în Republica Moldova realizat. Studiul a fost realizat de către Asociația Națională a Bolnavilor de Tuberculoză din Republica Moldova „SMIT” (Societatea Moldovei împotriva Tuberculozei) la solicitarea Programului Național de răspuns la tuberculoză (PNRT) cu suportul Centrului pentru Politici și Analize în Sănătate și Coaliției Europene pentru Tuberculoză, din resursele Fondului Global de luptă împotriva HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei și Parteneriatului Stop TB, găzduit de UNOPS, disponibil în limbile română și engleză. Studiul privind Evaluarea cheltuielilor catastrofale asociate tratamentului tuberculozei suportate de gospodăriile afectate din Republica Moldova realizat de către Asociația Obștească AFI la solicitarea Programului Național de Răspuns la Tuberculoză (PNRT) în coordonare cu Centrului pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS) și cu suportul Fondului Global de Combatere HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei. Studiu privind Tuberculosis Legal Environment and Human Rights Scorecard Republic of Moldova realizat de către Centrul pentru Politici și Studii de Sănătate din resursele Parteneriatului Stop TB prin intermediul Rundei 11 a Programului de Acțiune pentru Societatea Civilă (CFCS)
6.5.4.	Implicarea organizațiilor societății civile în reducerea barierelor și asigurarea	2021* 2022 2023 2024	Ministerul Sănătății	<p>Indicator realizat</p> <p>Activitatea dată este implementată de Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova. Pe parcursul perioadei de raportare au fost realizate următoarele activități:</p>

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
	accesului grupurilor-cheie la servicii de tuberculoză	2025		<ul style="list-style-type: none"> • În perioada de raportare IDOM a continuat campania de informare a ONG-urilor active în controlul TB cu privire la scopul și activitățile propuse ale proiectului. În acest sens, IDOM a continuat organizarea întâlnirilor on-line cu reprezentanții acestor organizații, discutând despre problemele existente, reitând posibilitatea acestora de a referi potențiali beneficiari către serviciile oferite de IDOM în cadrul proiectului. Totodată, reprezentanți ai IDOM au participat la sesiunea de formare pentru organizațiile societății civile care sunt interesate să se implice în raportarea alternativă către organele convenționale ONU, la evenimentul de lansare a Asociației Rețelei Femeilor Refugiate din Ucraina “Female Support Force”, participare la Atelierul pentru validarea constatărilor studiului necesităților refugiaților cu dizabilități în Moldova. • La data de 08 decembrie 2023, avocații IDOM au participat la Conferința Drepturilor Omului în contextul Tuberculozei - „Consolidarea și susținerea culturii drepturilor omului în TB” , la care reprezentanții organizațiilor guvernamentale, neguvernamentale și internaționale și-au împărtășit experiența cu participanții și au discutat diverse aspecte legate de drepturile persoanelor cu tuberculoză. • În perioada 14-15 decembrie 2023, IDOM a organizat cursul de instruire „ Prestarea serviciilor de suport juridic pacienților cu tuberculoză și membrilor familiilor acestora”. Participanții la cursul de instruire au fost reprezentanți ai diferitor ONG-uri active în domeniul TB, HIV, asistență socială etc și reprezentanți ai PNRT. • În perioada de raportare au fost organizate 5 mese rotunde pentru consolidarea eforturilor de îmbunătățire a managementului în domeniul tuberculozei, informare și prevenirea încălcărilor drepturilor omului și promovarea incluziunii. Mesele rotunde au avut loc la Spitalul Raional Cantemir (03 octombrie 2023), Centrul Comunitar de Sănătate Mintală Botanică, mun. Chișinău (12 decembrie 2023), Centrul de Sănătate Sărătenii Vechi, r-nul Telenești (26 decembrie 2023), Inițiativa Pozitivă, mun. Chișinău (27 decembrie 2023), Dispensarul Republican de Narcologie (28 decembrie 2023). Participanți la mesele rotunde au fost medici, asistenți medicali, asistenți sociali ș.a. • Organizația a oferit consultații gratuite și asistență juridică de la avocații care activau de luni până vineri, în intervalul orelor 09.00 - 17.00, la numerele de tel. fix: + (373) 22 838 408; + (373) 22 838 409, inclusiv la numerele de telefoane mobile ale avocaților chiar și după programul de lucru, inclusiv în weekend. De asemenea, avocații au avut posibilitatea de a răspunde la mesaje parvenite pe adresa de e-mail: info@idom.md și pe messenger: m.me/drepturileomuluiMoldova. • În scopul diseminării informației referitoare la asigurarea accesului gratuit a persoanelor afectate de tuberculoză și a membrilor familiei lor la asistența juridică, au fost distribuite pliante de informare în instituții medicale de profil cât și OSC din domeniu. • În perioada 01 octombrie 2023 – 31 decembrie 2023, avocații IDOM au consultat un număr total de 4 cazuri - (dreptul la locuință – 1 caz, dreptul de acces la informație – 1 caz, dreptul la asistență socială -1 caz, dreptul la acces la asistență medicală – 1 caz). Pentru fiecare caz consultat a fost întocmit formularul standardizat cu mențiuni a drepturilor încălcate, problemele cu care se confruntă beneficiarii proiectului, regiunile în care au avut loc încălcările, cine a fost afectat (sex, vârstă, dizabilitate), instituțiile care sunt responsabile pentru aceste încălcări și propunerile de soluționare a cauzelor. • Avocații IDOM au analizat cadrul legal național și internațional în scopul identificării și operării propunerilor de modificare și ajustare a legilor, actelor normative subordonate legii, cât și a practicilor care conduc la violări în domeniu TB.

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
6.6.				<i>Îmbunătățirea îngrijirii cazurilor de tuberculoză în rândul populațiilor-cheie și vulnerabile, inclusiv al migranților și al persoanelor aflate în detenție, prin abordarea factorilor determinanți sociali</i>
6.6.1.	Fortificarea răspunsului la tuberculoză în penitenciare, managementul cazurilor și a suportului psihosocial acordat persoanelor eliberate din detenție în asigurarea continuității îngrijirilor, inclusiv prin implicarea organizațiilor societății civile	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției	<p>Indicator realizat</p> <p>1. Ponderea deținuților care au fost asistați de organizațiile neguvernamentale - 100%. În 2025, această activitate în conformitate cu decizia GTL a fost realizată de către AO AFI. Valoarea bugetului pentru această activitate constituie 457,355.00 MDL. În conformitate cu datele raportate de către AO AFI, rezultatele pentru perioada de raportare sunt după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% din persoanele cu TB din detenție au fost evaluate prin aplicarea chestionarului de evaluare psihologică inițială (87 persoane); • 4 persoane cu TB au fost eliberate din detenție în perioada de raportare și toate au fost însoțite la medicul ftiziopneumolog pentru continuarea tratamentului; • 343 consilieri psihologice pentru asigurarea aderenței la tratament; • 12 ședințe ale echipei multidisciplinare realizate. <p>2. Rata deținuților care au finalizat cu succes tratamentul din numărul total de pacienți care au fost asistați de organizațiile neguvernamentale - 100%.</p> <p>În perioada de raportare, 50 deținuți cu TB au finalizat tratamentul, 4 deținuți a fost eliberat din detenții și a continuat tratamentul în sectorul civil, iar 3 persoane au finalizat cu succes tratamentul după eliberare. Pe parcursul anului 2025 au beneficiat de suport pentru aderență 827 deținuți cu TB dintre care 50 au finisat tratamentul cu succes. 4 persoane cu TB au fost eliberate din detenție și 4 au continuat tratamentul în sectorul civil dintre care 3 au încheiat tratamentul cu succes. Au fost realizate în total 343 ședințe cu beneficiarii din detenție, cei noi înrolați fiind obligator consiliați 100% cel puțin o dată. Echipele multidisciplinare s-au întrunit în 12 ședințe pe parcursul anului.</p>
6.6.2.	Fortificarea răspunsului la tuberculoză în rândul migranților	2021* 2022	Ministerul Sănătății; Ministerul Afacerilor Interne; Biroul de Migrație și Azil	<p>Indicator realizat în 2022</p> <p>În anul 2021 a fost efectuat studiu privind tuberculoza în rândul migranților de către Organizația Internațională pentru Migrațiune și PNRT. Rezultatele studiului au fost prezentate la Atelierul de lucru „Prevenirea și îngrijirea tuberculozei în rândul refugiaților și populației migrante”. (Ordinul MS Nr.953 din 11/10/2022: Privind organizarea Atelierului de lucru Prevenirea și îngrijirea tuberculozei în rândul refugiaților și populației migrante.) A fost organizat atelier regional de 2 zile cu participare internațională .</p> <p>Studiul calitativ privind particularitățile de gen în diagnosticul, tratamentul tuberculozei și accesibilitatea acestor servicii pentru populația mobilă a Republicii Moldova. Rezultatele studiului au fost traduse în limba rusa și engleza. Raportul studiului a fost distribuit în toate raioanele și municipiile ale republicii. https://publications.iom.int/books/gender-focused-qualitative-study-health-care-seeking-behaviour-and-access-tuberculosis</p> <p>Au fost organizate 4 sesiuni de instruire pentru colaboratorii serviciilor de grăniceri și vamale, poliția de frontieră Au fost produse materiale informaționale sensibile la gen și la migranți (3 mesaje diferite); 6000 de pliante, 60 de rulouri, 200 de postere, 350 de autocolante distribuite în 48 de unități medicale din țară, la 10 puncte de intrare în țară: Au fost dezvoltate și plasate 3 spoturi TV de animație informaționale despre TB, adresate migranților; Au fost organizate 4 flash-moburi.</p>

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
6.6.3.	Elaborarea procedurilor standard de operare pentru conduita cazului de tuberculoză la solicitanții de azil, inclusiv de transfer transfrontalier al cazului de tuberculoză	2021* 2022	Ministerul Sănătății; Ministerul Afacerilor Interne; Biroul de Migrație și Azil	Indicator realizat Au fost elaborate proceduri standard de operare (SOP) pentru conduita cazului de tuberculoză la solicitanții de azil, inclusiv pentru transferul transfrontalier al cazurilor de tuberculoză.
6.7.	<i>Implementarea strategiei de advocacy, comunicare și mobilizare socială în răspunsul la tuberculoză, inclusiv abordarea problemelor legate de drepturile omului și de gen și reducerea stigmatizării și discriminării</i>			
6.7.1.	Realizarea activităților de sensibilizare a persoanelor cu tuberculoză privind Carta pacientului cu tuberculoză și Declarația drepturilor persoanelor afectate de tuberculoză	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne	Indicator realizat în 2022 Carta pacientului cu tuberculoză a fost multiplicată și distribuită. Versiunea electronică este disponibilă aici: https://smitmd.wordpress.com/2020/07/17/carta-pacientului-drepturile-si-responsabilitatile-pacientului-cu-tuberculoza/
6.7.2.	Dezvoltarea instrumentelor inovative de comunicare prin utilizarea tehnologiilor informaționale	2021*	Ministerul Sănătății	Indicator realizat în 2022 Sistemul de tratament videoasistat a fost ajustat și este funcțional pentru a putea aborda probleme legate de drepturile omului. Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS) susținut de Parteneriatul Stop TB și Fondul Global pentru Combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei, a dezvoltat o platformă de soluții digitale "I LIKE VST", care pe lângă modulul de monitorizare a aderenței la tratament prin intermediul asistenței video, oferă un modul de facilitare a monitorizării răspunsului comunitar la tuberculoză.
6.7.3.	Monitorizarea comunitară a accesului și a calității serviciilor de tuberculoză în raport cu respectarea drepturilor pacientului	2021* 2022	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne	Indicator realizat În 2025 au fost realizate următoarele activități: 1. Au fost înregistrați 240 utilizatori noi. 2. În cadrul activității de gestionare a in-boxului și referirea cazurilor către echipa de răspuns, au fost validate 108 bariere raportate și redirecționate spre soluționare echipelor de răspuns din cadrul ONG-urilor responsabile, 50 dintre acestea au fost soluționate pe parcursul anului, iar 9 sunt în curs de soluționare. Tipul barierelor raportate au fost următoarele: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Calitatea serviciilor medicale ✓ Acces la serviciile medicale ✓ Încălcarea dreptului la securitate socială ✓ Limitarea drepturilor (discriminare) ✓ Încălcarea dreptului la viața și Dreptul la cel mai înalt standard realizabil de sănătate fizică și mentală

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
				<ul style="list-style-type: none"> ✓ Încălcarea dreptului la confidențialitate ✓ Încălcarea dreptului la informare și la consimțământul informat <p>3. În luna octombrie în cadrul ședinței de lucru cu PNRT și parteneri a fost realizată prezentarea progresului în implementarea CLM, rezultatele pe 9 luni 2025 și Algoritmii de validare a indicatorilor. A fost menționat faptul, că numărul persoanelor înregistrate (profilurile completate) în aplicația CLM ILIKEVST la 9 luni 2025, este egală aproximativ cu nivelul anului 2024. Numărul cazurilor de raportare a barierelor transmise și validate în această perioadă s-a majorat cu 60% comparativ cu anul 2024. În anul 2025, în aplicația CLM I LIKEVST, a fost elaborată și introdusă opțiunea Raportare Anonimă, care permite raportarea barierelor pentru persoane, care n-au telefon sau alt dispozitiv cu internet. De asemenea, a fost menționat că numărul cazurilor de soluționare inițiate s-a majorat aproximativ de 3 ori comparativ cu anul 2024, și numărul cazurilor soluționate s-a majorat de 2 ori.</p>
Obiectivul specific 7. Consolidarea capacității naționale de cercetare și inovare pentru luarea deciziilor, în scopul accelerării și îmbunătățirii răspunsului național la tuberculoză				
7.1.	<i>Promovarea inovațiilor prin realizarea cercetărilor științifice</i>			
7.1.1.	Dezvoltarea agendei naționale de cercetare în tuberculoză sau a priorităților de cercetare bazate pe necesitățile țării și cu participarea societății civile	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Educației Culturii și Cercetării	Indicator realizat Planul privind realizarea cercetărilor științifice este elaborat anual, în conformitate cu prioritățile naționale și necesitățile identificate în domeniul controlului tuberculozei. Prioritățile de cercetare sunt bazate pe necesitățile țării care au scopul de a elucida particularitățile cazurilor de de tuberculoză cu localizări multiple, evoluția și controlul rezistenței la preparatele antituberculoase, elaborarea și implementarea schemelor noi de diagnostic și tratament a TB, TB/HIV.
7.1.2	Realizarea cercetărilor conform agendei stabilite și revizuirea periodică a acesteia, la necesitate	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății; Ministerul Educației Culturii și Cercetării	Indicator realizat Proiecte din cadrul programului instituțional de cercetare pentru anii 2024-2027 – 3: <ul style="list-style-type: none"> • „Particularități clinico- imunogenetice și microbiologice ale tuberculozei cu localizări multiple”. Cifra proiectului: 120101 • „Impactul infecției COVID-19 asupra evoluției bolilor pulmonare cornice”. Cifra proiectului: 120102 • „Evoluția, transmisia și controlul tuberculozei rezistente la medicamente”. Cifra proiectului: 120103 <u>Proiecte internaționale – 2:</u> <ul style="list-style-type: none"> • „Acuratețea testelor de diagnostic noi pentru detectarea rezistenței la medicamente <i>M. tuberculosis</i>”. • „PARADIGM4TB. Platformă de evaluare a regimurilor și duratelor într-un consorțiu global pentru TB”
7.2.	<i>Realizarea studiilor operaționale pentru a sprijini implementarea Programului național de răspuns la tuberculoză</i>			
7.2.1.	Realizarea studiilor operaționale conform planului stabilit, cu revizuirea planului, la necesitate	2021* 2022 2023 2024 2025	Ministerul Sănătății	Indicator realizat Realizarea studiilor operaționale pentru anul 2025 este de 100%. Studii operaționale - 1. Ponderea recomandărilor cercetărilor științifice/studiilor operaționale aplicate în politicile naționale - 100%, conform planului stabilit pentru anul 2025. Studii operaționale - 1: mSTR ”Regimuri scurte de tratament modificate integral perorale a tuberculozei RR/MDR”
7.2.2.	Participarea organizațiilor societății civile la realizarea	2021* 2022 2023	Ministerul Sănătății	Indicator realizat Au fost realizate 3 studii operaționale cu participarea organizațiilor societății civile inclusiv la nivel de comunitate: <ul style="list-style-type: none"> • Studiu privind Analiza multidimensională a stimei asociate tuberculozei în Republica Moldova;

Nr. d/o	Acțiunile întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termen de realizare	Responsabilii de implementare	Activități și indicatori realizați
1	2	3	4	5
	studiilor operaționale, inclusiv la realizarea acestora la nivel de comunitate	2024 2025		<ul style="list-style-type: none"> • Studiu privind Evaluarea cheltuielilor catastrofale asociate tratamentului tuberculozei suportate de gospodăriile afectate din Republica Moldova; • Studiu privind Tuberculosis Legal Environment and Human Rights Scorecard Republic of Moldova.

* Activitățile planificate pentru anul 2021, au fost realizate și implementate, conform planului de acțiuni, bugetul pentru anul 2021 fiind executat.

Finanțarea instituțiilor medico-sanitare publice implicate în PNRT din sursa CNAM în perioada 2021–2025

Finanțarea MSP antrenate în realizarea PNRT din sursa CNAM	2021		2022		2023		2024		2025	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Acoperirea cheltuielilor pentru alimentație și transport public de la /la domiciliu pentru tratamentul în condiții de ambulatoriu a bolnavilor TB	10 415 097,92	9,97	12 265 950,73	7,98	15 764 907,99	8,84	12 902 735,15	7,56	5 143 661,51	3,0
Laboratoare naționale de referință	9 400 241,69	9,00	9 816 810,86	6,39	14 789 017,00	8,29	15 789 017,00	9,28	17 120 922,00	10,02
Asistența medicală spitalicească	83 449 845,00	79,84	129 601 179,00	84,40	145 785 910,00	81,70	138 944 130,00	81,76	144 355 211,00	84,43
Efectuarea examinărilor profilactice (screening) de către IMSP IP “Chiril Draganiuc”	401 000,00	0,39	401 000,00	0,27	965 100,00	0,54	1 174 700,00	0,69	2 235 600,00	1,30
Proiectul din sursele fondului măsurilor de profilaxie	855 900,00	0,80	1 485 000,00	0,96	1 120 000,00	0,63	1 205 600,00	0,71	2 122 100,00	1,25
Total	104 522 084 ,61	100	153 569 940,59	100	178 425 134,99	100	170 016 182.15	100	170 977 494,51	100

Bugetul realizat pentru implementarea activităților PNRT în perioada 2021–2025

Sursele de finanțare		2021		2022		2023		2024		2025	
		suma	% în buget	suma	% în buget	suma	% în buget	suma	% în buget	suma	% în buget
Bugetul de stat	Bugetul MS	19 906 226.49	12.45%	18 454 156.00	9,83%	15 930 285,43	7,58%	25 858 439,44	12,76%	22 865 216,67	14,47%
	Bugetul MJ	547 784.12		1 607 937.26		3 958 478,46		4 600 000,00		8 666 085,63	
Fondul Global	PAS	24 747 525.42	23.50%	16 098 786.49	14,93%	30 180 025,97	25,18%	7 832 677,71	16,03%	7 835 568,00	7,05%
	UCIMP	13 841 478.53		14 394 635.85		35 884 752,73		30 450 571,12		7 506 456,57	
CNAM		104 522 084.61	63.64%	153 569 940.59	75.24%	176 339 834,99	67,24%	170 016 182,15	71,21%	170 977 494.51	78,48%
Autoritățile locale		663 066.00	0.40%	-	-	-	-	-	-	-	-
Total		164 228 165.17	100%	204 125 456.19	100%	262 293 377,58	100%	238 757 928,42	100%	217 850 821,38	100%